

bb. 79. ray charles budapesten

t nn/pá/e zs la

1971. október 18.

hétfőn mutatkozott be a budapesti közönségnek az erkel színházban ray charles, a világhírű amerikai néger énekes. a kitűnő muzsikus, akit a televízióban és filmen is láthattunk - most első alkalommal látogatott hazánkba. műsorán dzsessz és népdalfeldolgozások, ismert világslágerek szerepelnek. /mti/

bb. 80. leinonen vezérezredes látogatása a honvédelmi minisztériumban

k vt/pá/e la

1971. október 18.

a hazánkban hivatalos látogatáson tartózkodó kaarlo olavi leinonen vezérezredes, a finn védelmi erők parancsnoka hétfőn a hősök terén megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét.

csémi károly altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese hivatalában fogadta a vendéget.

ezután a finn védelmi erők parancsnoka látogatást tett czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszternél, akivel szíves beszélgetést folytatott.

czinege lajos vezérezredes este vacsorát adott a vendég tiszteletére a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében. a vacsorán részt vett csémi károly altábornagy, szücs lászló vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, nagy jános külügyminiszterhelyettes, római rudolf, hazánk helsinki-i nagykövete, valamint a tábornoki kar több tagja. ott volt a vacsorán martti ingman, a finn köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

20.33/e

- 50 -

NA 2025

- Jage -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. október 19.

bb. 1. kisfilmek az üzemi életről - október 20-tól pályaválasztási hetek budapesten

i hi/tm/e zs la

1971. október 19.

a budapesti üzemek életét, a fontosabb szakmák munkáját ismertető filmek sorozatát készítették el a különböző fővárosi vállalatok a fiatalok pályaválasztásának megkönnyítésére -, közölték a fővárosi pályaválasztási intéztnél. az üzemi munkát népszerűsítő kisfilmeket - ujszerű kezdeményezésként - az október 20-tól november 20-ig tartó budapesti pályaválasztási hetek során naponta a fáklya klubban vetítik majd. az ikarus gyár, vár az ikarus, címmel saját költségén tájékoztató filmet készített a szakmunkás-utánpótlás megkönnyítésére. a ganz-márag, vasipari szakmák, címmel hívja fel az üzem iránt érdeklődő fiatalok figyelmét, jelentős továbbá a ,,beszéljünk a cipőiparról,, valamint a ,,vegyipar 25 éve,, című kisfilm. tanulságosnak és érdekesnek ígérkezik a magyar hajó- és darugyár színes utleírásaként készített pályaválasztási kisfilmje. a pályaválasztási hetek rendezői a filmvetítéseken kívül lehetővé teszik, hogy a budapesti általános iskolák 7. és 8. osztályos növendékei középfokú tanintézeteket, tanműhelyeket, üzemeket, kiállításokat is meglátogathassanak, s a helyszínen megismerkedjenek az üzemek munkájával, a szakmák tevékenységével.

amint az illetékesek elmondták, a pályaválasztási hetek hagyományos rendezvényeinek lezajlásával sen lanyhul majd a fiatalok pályaválasztását segítő munka. például nyomdában van már, s 12,000 példányban ismét megjelenik majd a ,,pályaválasztási tanácsadás,, című kiadvány, amelyet a fővárosi pályaválasztási intézet a fővárosi tanács oktatási főosztályával együttműködve jelentet meg a mostani tanévben végző diákok és szülei eligazítására. a tanácsadás mellett több konkrét intézkedéssel segítik a fiatalok elhelyezkedését. nyilvántartásba vették például az általános és a középiskolák idén végzett diákjai közül azokat, akik egyéni adottságaik miatt csak meghatározott munkakör ellátására alkalmasak, s gondoskodnak elhelyezésükről.

/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb. 1. /kisfilmek az üzemi...folyt./e

a mostani tanévben érettségizők munkába állásának megkönnyítésére a budapesti üzemeknél, vállalatoknál, intézményeknél folyó szakmai oktatásról részletes anyagot gyűjtenek, s a legelőnyösebb képzési formákról a „gimnázium után” című kiadványban tájékoztatják a fiatalokat. elősegítik a különböző típusú iskolákból kimaradt, illetve a felvételnél elutasított fiúk és lányok pályaválasztását is: nyilvántartást vezetnek róluk, kapcsolatot keresnek szüleikkel, illetve az érdeelt oktatási intézményekkel, a fiatalok segítségére lesznek, hogy megfelelő munkát találjanak. /mti/

bb. 2. kiállítás az ózdi vasut százéves fejlődéséről

vid/e ká hgy

1971. október 19.

jövőre lesz száz esztendeje, hogy bánrévéről befutott az első vonatszerelvény borsod megye ipari központjába, ózdra. ebből az alkalomból kiállítást rendeznek, amelynek előkészítését megkezdték. a kohászati üzemek szocialista brigádjai, kisz-fiataljai és nyugdíjasai elhatározták, hogy elkészítik azoknak a vonatoknak makettjeit, amelyek száz esztendő alatt bánréve és borsodnádásd között közlekedtek. ezeket terepasztalon mutatják majd be, csakugy, mint a gyár salakhányójáig kiépített fogaskerekű vasuti pályát - amely az első ilyen létesítménye volt közép-európának. kiállítják a régi vasutasruhákat, felszereléseket is. a gyűjtőmunka során már több hiteles okirat, így az ózd-nádásdi vasúttársaság alapítólevele, szabályzata, valamint a rima-murányi és salgótarjánai rt-nek a vasutvonal átvételéről szóló okmánya került a rendező bizottság birtokába.

a százéves az ózdi vasut című kiállítást a jövő évben nyitják meg. /mti/

bb. 3. megtalálták sipkay barna első kéziratos regényét

vid/e ká hgy

1971. október 19.

családi iratok rendezése közben megtalálták a közelmúltban elhunyt sipkay barna, józsef attila díjas író egyik kéziratos maradt regényét. címe: rongyösszívűek. a 380 lapot sipkay barna 1946. őszén írta. minden valószínűség szerint ez az író első regénye, s az önéletrajzi írásnak, háborus időkből származó naplónak tekinthető. a regény cselekménye 1944 nyarán és kora őszén játszódik. az író egy felső gimnazista diák töprengéseit, testi-lelki hanyattatásait írta le. /folyt.köv./

- 2 -

bb. 3. /megtalálták...folyt./e

a regény utolsó lapján a következőket írta sipkay barna: „utószó mindazoknak, akik meg tudnak bocsátani a szereplőknek, akik határozatlan kis porszemként lebegtek és végül nekem is, aki mikroszkópot állítottam a porszemek fölé, hogy láthatóvá nagyítsam fel jelentéktelen életüket. - sorsuknak fonala nem szakad meg. csak az író fáradt kezében remeg a toll, mert nagyon frissek és nagyon égetők még sebei... /mti/

bb. 4. a partizán szövetség főtitkárának nyilatkozata a fir vezető testületének üléséről

1 vt/gk/ zs la

1971. október 19.

az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/ vezető testületének legutóbbi üléséről nyilatkozott az mti munkatársának uszta gyula, a magyar partizán szövetség főtitkára. elmondotta: - az ndk fővárosában, berlinben tartott tanácskozáson fő kérdésként szerepelt napirenden a november második felében rómban sorakerülő nagyszabású nemzetközi találkozó. ezen - az európai béke és biztonság érdekében - először ülnek tárgyalóasztalhoz vallásra, világnézetre való tekintet nélkül azok, akik szembenálltak a náci németországgal. soraikban lesznek hadviseltek, a háboru idején kibontakozott ellenállási mozgalmak egykori harcosai, a fasizmus, a nácizmus üldözöttei, volt deportáltak. a római tanácskozás fő témája az lesz: mit kell tennünk a béke fenntartásáért, megszilárdításáért, földrészünk biztonságának megvalósításáért. a találkozó jelentőségét növeli, hogy azon nemcsak antifasiszták vesznek részt, hanem más olyan szervezetek képviselői is, amelyek a béke érdekében hajlandók az együttműködésre. figyelemre méltó, hogy már eddig 20 európai ország jelentette be részvételi szándékát, mintegy 50 szervezet nevében.

- a fir vezető testületének kollektívája örömmel üdvözölte az európában tapasztalható enyhülési folyamatot, amelyhez jelentősen hozzájárult az nszk és a szovjetunió, illetve az nszk és a lengyel népköztársaság közötti szerződés, valamint a nyugat-berlinre vonatkozó négyhatalmi megállapodás. az ülés résztvevői kifejezték azt a kívánságukat és reményüket, hogy e nagy fontosságú egyezményeket az érdekelt felek mihamarabb ratifikálják, ami újabb kiemelkedő állomása lesz a világ békéjéért, az emberiség boldogabb jövőjéért vívott küzdelemnek. /mti/

MF

- 3 -

bb. 5. pályázat velencei-tavi szőlőhegyi nyaralóépületek tervezésére

vid/e fm La

1971. október 19.

a velencei-tavi intéző bizottság, valamint az építésügyi és városfejlesztési minisztérium tervpályázatot hirdetett a velencei-tó partján felépítendő, szőlőhegyi nyaralók tervezésére. a kiírás feltételei szerint az épületeknek be kell illeszkedniük a jellegzetes, nyugodt velencei-tavi tájba. a pályázóknak nappaliból, hálóból, mosdó- és főzőfülkéből, teraszból és pincéből álló épületeket kell tervezniük.

a pályázat ra 230 építész-tervező jelentkezett. a terveket október 22-én kezdi értékelni a zsűri. a legjobb pályaművek készítőit megjutalmazzák és tervüket megvásárolják. a jövőben már a pályázat alapján született szőlőhegyi nyaralóépület-terveket vásárolhatják meg a tópart „szőlőhegyi övezetében”, építeni szándékozók. /mti/

bb. 6. hordógyár épül cegléden

vid/gö/e ká hgy

1971. október 19.

a fűrész és hordóipari vállalat a jövő év végére elköltözik budapestről. az új gyárat cegléden építik fel, több mint 100 millió forint költséggel. a gyár azért választotta új székhelyéül a pest megyei várost, mert termékeinek jelentős részét a ceglédi és a környékén lévő borászati gazdaságok vásárolják. a legkorszerűbb gépekkel felszerelt üzemből ötpercenként készül majd egy-egy 500 literes hordó. /mti/

bb. 7. virágbélyeg-sorozat a botanikus kert jubileumára

i kf/kf/e la

1971. október 19.

a posta október 29-én, a budapesti botanikus kert alapításának 200. évfordulója emlékére, 8 értékből álló bélyegsorozatot hoz forgalomba. a botanikus kert virág- és növényritkaságait ábrázoló 40, 60 és 80 filléres, valamint 1.-, 1.20, 2.-, 3.- és 5.- forintos bélyegek czigliényi ádám grafikusművész tervei alapján többszínű offset-eljárással a pénzjegynyomdában készültek. /mti/

- 4 -

MT

bb. 8. oklevéltár a dunapataji múzeumban

vid/e ká la

1971. október 19.

értékes dokumentációs anyaggal, oklevéltárral bővült a dunapataji múzeum híres helytörténeti gyűjteménye. az utóbbi 150 év alatt kiállított több mint 50 olyan oklevél került a múzeumba, amelyeket zömmel még az egykori pataj mezővárosnak vagy polgárainak címezték az illetékesek. a legdíszesebb okmány a település vásártartási jogáról szóló, ferdinánd király által aláírt 1847-es dokumentum. a nyolctapas oklevelet tussal és arannyal irták, aranyozott fémtokban helyezték el, piros bársonyba kötötték, s aranyzsinórral fűzték össze. /mti/

bb. 9. új operaműsorok a rádióban

i nn/fk/e zs la

1971. október 19.

új operaműsorokkal jelentkeznek a következő hetekben a rádió. mint kertész iván, a rádió komolyzenei rovatának szerkesztője elmondotta, az adások egyediek lesznek, csak annyiban hasonlítanak a sorozatokhoz, hogy négyhetenként kerül közülük egy-egy a műsorra és valamennyi a zeneszínpad tárgyköréből meríti témáját. ezen belül azonban a legváltozatosabb témákról - így az előadói stílus változásairól és az énekesi bravurokról, a dramaturgiai problémákról, a librettókról, az opera és a társadalom kölcsönhatásáról, stb. - lesz szó. az operatörténet tárgykörében beszélnek majd a szerepformálás, a szöveg- és szövegfestés, a kor- és helyszínábrázolás, a természetmegjelenítés fejlődéséről a különböző korok zeneszerzőinek műveiben.

a „gyámatya a pácban”, című adást, amely a komikus figurák sorsát, a komikus szituációk alakulását, illetve a humor operában betöltött szerepét követi nyomon, október 31-én sugározzák. a következő program az opera és a dráma „építkezését”, hasonlítja össze, egy másik pedig a zenés színpad és az irodalom kölcsönhatását, a különböző adaptációk létjogosultságát vizsgálja. a továbbiakban a „robbantsuk fel az operaházakat” című adásban arra a kérdésre is igyekeznek válaszolni a rádió munkatársai, hogy van-e létjogosultságuk a dalszínházaknak, s ha igen, miért. /mti/

MT

- 5 -

bb. 11. október 20-24: nemzetközi felnőtt bábfesztivál

t gy/mm/e zs la

1971. október 19.

a hazai amatőr bábmozgalom legjobbjai, s jeles külföldi hivatásos bábszínházak együttesei adnak egymásnak találkozót pécsen október 20-24 között. a 2. nemzetközi felnőtt bábfesztiválon olyan műsorok kerülnek színre, amelyek elsősorban a felnőtt közönség számára nyújtanak majd érdekes színházi élményt.

a pécsi bábjátszó napokon összesen 15 társulat, köztük 9 magyar, s 6 külföldi együttes bemutatkozására számítanak. modern bábjelenetek, maszkos játékok, marionett kompozíciók, paraván nélküli játékok, pálcás- vagy tárgyjátékok, különféle bábszínházi stílusban szerkesztett műsorok váltják egymást.

a fesztivál érdekessége lesz, hogy estéről-estére két fórumon lépnek színre a báb művészei. a pécsi nemzeti színház kamaraszínpadán egymást követik majd a hivatásos együttesek produkciói. a sajátos stílusú együttesek között új művészeti törekvéssel jelentkeznek például két francia társulat. Yves Joly együttesének színelőadásában használati tárgyak válnak az emberi cselekedetek kifejezőjévé. érdekes paraván bábműsorral mutatkozik be a kaunaszi bábszínház együttese, amely a litván népmesék gazdag világát idézi. közönség elé lép a wroclawi állami bábszínház társulata, a hazai állami bábszínház stúdiósínpadának együttese, valamint a plovdivi állami bábszínház gárdája is.

a pécsi művelődési központ pódiumán olyan népszerű csoportok lépnek fel, mint a békéscsabai kvdsz napsugár együttese, a kőbányai ifjúsági klub orfeo csoportja. astráék, a marionett játékmesterei 11. premierjüket tartják meg: haydn „ember a holdon”, című vígoperáját viszik színre. ezenkívül, az ország más városaiból, s egy csehszlovákiából érkező társulat fellépése teszi teljessé e sajátos színházi műfaj eddigi eredményeit felvonultató seregszemlét.

a színházi élményen túl délelőttönként a nemzetközi bábszövetség /unima/ vezetőivel az élen szakmai tanácskozások összegyűjtik a bábjáték módszertani, esztétikai problémáit, az utóbbi két esztendő tapasztalataiban gazdag eredményeit. /mti/

-6-

bb. 10. megmentik a pusztulástól a gesztenyepincéket

vid/e fm la

1971. október 19.

a kőszeghegyaljai cák községben található az ország egyetlen gesztenyés pincésora. a népi építészet e remekei műemléki védelem alatt állnak. ennek ellenére tulajdonosaik az utóbbi időben felújítás címén rengeteg kárt okoztak bennük, s kettő - állítólag villámcsapás következtében - leégett. az ugynevezett boronafalás, kívül sávozott, fehérre meszelt falakat téglas és kőfalra cserélik, s a zsup helyett palát vagy cserepet raknak rájuk. ezzel teljesen elveszítik népművészeti értéküket.

a nyugat-dunántúli intéző bizottság értesült ezekről az esetekről, és intézkedett a pincésor megmentésére. a vas megyei szakemberek most keresik a megoldás legjobb formáját, s arra törekcsenek, hogy mindenképpen megóvják az ősgesztényésben, gyönyörű természeti környezetben lévő népi építészeti együttest. /mti/

bb. 12. „toronyház-sor”, székesfehérvárott

vid/e fm la

1971. október 19.

„toronyház-sort”, építettek székesfehérvárott, a dr. Münnich Ferenc lakótelepen. a hat tizzintes, magasbanyuló épület szinte lezárja a telep vasút felé eső oldalát. szerelésüket már befejezték az építők, s hozzáláttak a belső munkákhoz. az egyenként 78 lakásos toronyházak közül kettőt még az idén, négyet pedig jövőre adnak át a lakóknak. /mti/

- 7 -

bb 13. intézményközpontok miskolc új panelházas lakótelepein

vid/um ká hgy

1971. október 19.

miskolcon a házigyári termékekből két új városnegyedet alakítanak ki, a paneles technológiával a győri kapuban kétezernégy-száz lakást, korszerű iskolát, bölcsődét és ovodát építettek, s jó ütemben készül a díósgyőri városközpont is, ahol negyven - egyenként tízeleteres házat - húznak fel. ezek közül tizenhárom lakóházat már átadtak. a két nagy lakótelepen ugynevezett intézményközpontokat is létrehoznak. a győri kapuban több mint nyolcszáz négyzetméternyi alapterületen korszerű abc áruházat, éttermet, eszpresszót és szolgáltatóházat építenek. a díósgyőri városközpontban megkezdtek a huszonegymillió forintos beruházási költséggel épülő husz tantermes iskola építését, jövőre pedig hozzáfognak a kétszáz férőhelyes ovoda, a százhusz gyermek befogadására alkalmas bölcsőde, valamint a csaknem husz különböző létesítményt, illetve kisáruházat és postát magába foglaló szolgáltatóház kialakításához. itt helyezik el a lakótelep házigazdálkodását, annak műhelyeit és raktárait is. a két új városnegyed intézményközpontjai 1973-ra épülnek fel./mti/

-. -

bb 14. épül a velencei-tó második ,,vizkamrája,,

vid/um ká la

1971. október 19.

épül a velencei-tó második ,,vizkamrája,, a pátkai tározó. a 9 millió köbméter befogadóképességű mesterséges tavat az idén kezdték építeni, s előreláthatóan négy év múlva adják át rendeltetésének. feladata lesz, hogy a már elkészült zárolási tározóval együtt megszüntesse a velencei-tó vízszintingadozását, szabályozza, egyensúlyban tartsa második legnagyobb tavunk vízhozamát. a tározó építése egyik alapvető feltétele a kultúraltudás kialakításának, jelenleg ugyanis a tó nagy vízszintingadozása hol árvizet okoz, hol pedig olyan alacsony, hogy szinte alig alkalmas a fürdőzésre.

pátkán az építők jelenleg a tározó alapját készítik, a víz töltés alatti átszivárgását megakadályozó résfalat betonozzák./mti/

-. -

- 8 -

8.00/um

To 915

bb 15. a helyi tanácsok irányítása alá kerülnek a csongrád megyei oktatási intézmények

vid/um ká la

1971. október 19.

az új tanács törvény lehetőséget ad arra, hogy az önállóság kibontakoztatása érdekében a városi és a községi tanácsok irányítása alá kerüljenek az oktatási intézmények. ennek az elvnek megfelelően csongrád megyében megkezdődött a hatáskörök és a jogkörök leadása az alsóbb szintű helyi tanácsoknak. már ez év január 1-től a községi tanácsok hatáskörébe adták az általános iskolák bérigazgatókát, majd a tavasszal az iskolaigazgatók kinevezésének jogkörét. a jövő év nyaráig az igazgatók megkapják a munkáltatói jogkört: az igazgatók nevezik majd ki a pedagógusokat.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága a közelmúltban állást foglalt arról, hogy 1972. január 1-től a középiskolákat és az azokhoz tartozó kollégiumokat is a helyi tanácsok hatáskörébe utalják.

a hódmezővásárhelyi, a szentesi, a csongrádi, a makói városi tanácsok és a kisteleki nagyközségi tanács irányítása alá kerül így 10 középiskola és 6 kollégium.

a tervek szerint ezeknek az oktatási intézményeknek vezetői január 1-től megkapják a munkáltatói jogkört. a következő tanév kezdetére az irányítás és az általános felügyelet szempontjából kialakítják a megfelelő formákat a helyi tanácsoknál.

ahhoz, hogy a megyei tanács illetékes osztálya helyett a helyi tanácsok legyenek gazdái a középfokú oktatási intézményeknek a művelődésügyi minisztérium hozzájárulása szükséges. ezért a tanács végrehajtó bizottságának ezzel kapcsolatos állásfoglalását a felsőbb fórumhoz terjesztik fel jóváhagyásra./mti/

-. -

bb 16. öt kilométeres földalatti betonfolyósó zalaegerszegen - mesterséges tavak a város védelmére

vid/um ká hgy

1971. október 19.

földalatti betonfolyósóba zárják a zalaegerszeget 5 kilométer hosszúságban átszelő kis folyót, a vizslát. a 6 négyzetkilométeres vízgyűjtőterülettel rendelkező folyócska, amely több üzemi szennyvizet is szállította, éventeden át szennyezte a város levegőjét./folyt.köv./

8.06/um

To 915

- 9 -

bb 16. /öt kilométeresfolyt./um

az első, másfél kilométer hosszúságú földalatti betonfolyósó már elkészült, s terv szerint a jövő év végére teljes hosszában a föld alá süllyesztik a vizslát. szakemberek szerint ez lesz az ország leghosszabb, föld alá kényszerített természetes vízfolyása. ipari és más szennyvíz ezután nem kerülhet a mederbe, így tiszta vizet szállít a vizsla a zala folyóba.

a folyócska felső szakaszán 2 mesterséges víztározót építenek, amely a város fölötti hegyoldalokról lezuduló csapadékvizet fogja fel. a 2 medence 160.000 köbméter víz tárolására lesz alkalmas. ezzel zalaegerszeg herszoni városrészét mentesítik az elöntéstől. a felgyülemlett vizet a föld alatti betonfolyósón zsiliprendszerek közbeiktatásával a zala folyóba vezetik./mti/

bb 17. információs iroda a szolnoki városi tanácsnál

vid/um ká hgy

1971. október 19

szolnok lélekszáma az utóbbi egy évtized alatt mintegy tizenkét és fél ezerrel nőtt, s ez a folyamat jelenteg is tart. a lakosság számának növekedése természetesen nagyobb munkát ró a városi tanács szakigazgatási szerveire, több állampolgár fordul ügyes-bajos dolgaival a különböző osztályokhoz.

a tanács végrehajtó bizottsága felülvizsgálta és az új követelmények figyelembevételével szabályozta az ügyfélfogadások rendjét. egy héten négy nap tartanak ügyfélfogadást, s mivel a város üzemeinek, vállalatainak jelentős része szabadszombatos, a hét utolsó munkanapján is fogadják az ügyfeleket.

a vb a tájékozódás, információszerzés, s az egyszerűbb ügyek lebonyolítására információs csoportot hozott létre. a csoport a hét minden munkanapján fogadja a feleket. a kezdeményezés népszerűségére jellemző, hogy az információs csoport szolgálatát két hónap alatt kétezeregyszázan vették igénybe./mti/

- 10 -

8.20/um

To 920

bb 18. felfüggesztették a magyarmecskai vadásztársaság önkormányzatát

vid/um káhgy

1971. október 109

a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága felfüggesztette a magyarmecskai „nimród”, vadásztársaság önkormányzatát, mivel a társaság alapszabály-ellenesen működött, visszaélések történtek a vagyonkezelés terén és a tagok sorozatosan megsértették a természetvédelmi törvényeket. a magyar vadászok országos szövetségének megyei intézőbizottsága - vizsgálata során - megállapította, hogy a vadásztársaság nem rendelkezik érvényes „házi”, szabályzattal, s ebből eredően különféle szabálytalanságok, vétések történtek. ez év tavaszán az egyik vadász - tiltott időben és tiltott módon - őzbakot lőtt, s a vadásztársaság elnöke ahelyett, hogy eljárást indított volna ellene, szétosztatta a vadhúst és maga is részesedett belőle. a vadásztársaság képtelen volt tartalmass egyesületi életet kialakítani, a tagok bizalmatlanok voltak egymás iránt és egyenileg - ellenőrzés nélkül - vadászgattak a területen.

a mavosz megyei fegyelmi bizottsága különféle szabálytalanságokban vétkesnek találta varga jánost, a „nimród”, vadásztársaság elnökét és - a bizottság kezdeményezésére - a közgyűlés leváltotta tisztségéből. vadászfegyverét a rendőrség bevonta. ezek után a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága, mint a vadásztársaságok felügyeletét ellátó szerv, felfüggesztette az alapszabály-ellenesen működő társaság önkormányzatát. baranyában első ízben került sor ilyen rendkívüli intézkedésre. a felügyeleti vizsgálat befejezéséig kinevezett megyei biztos intézi a magyarmecskai vadásztársaság ügyeit./mti/

bb 19. makói hagymapor és morzsolt-hagyma „tengeri”, csomagolásban

vid/um ká la

1971. október 19.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat makói hagymaszárító üzemében különleges feladatokat is megoldanak a külföldi és a hazai vásárlók igényeinek megfelelően. most angol és skandináv megrendelőknek szemcsés formájú, ugynevezett morzsolt-hagymát valamilyen finom hagymaport gyártanak. ezeket a cikkeket fóliaszakokban illetve légmentesen lezárt, hasábalaku fémtartályokban szállítják, hogy a tengeri levegő ne rontsa az áru minőségét. az idényben mintegy 100 vagon makói hagymát tartósítanak különféle formában./mti/

- 11 -

8.25/um

To 925

bb 16. /öt kilométeresfolyt./um

az első, másfél kilométeres hosszúságú földalatti betonfolyósó már elkészült, s terv szerint a jövő év végére teljes hosszában a föld alá süllyesztik a vizslát. szakemberek szerint ez lesz az ország leghosszabb, föld alá kényszerített természetes vízfolyása. ipari és más szennyvíz ezután nem kerülhet a mederbe, így tiszta vizet szállít a vizsla a zala folyóba.

a folyócska felső szakaszán 2 mesterséges víztározót építenek, amely a város fölötti hegyoldalokról lezuduló csapadékvizet fogja fel. a 2 medence 160.000 köbméter viz tárolására lesz alkalmas. ezzel zalaegerszeg herszoni városrészét mentesítik az elöntéstől. a felgyülemlett vizet a föld alatti betonfolyósón zsiliprendszerek közbeiktatásával a zala folyóba vezetik./mti/

..-

bb 17. információs iroda a szolnoki városi tanácsnál

vid/um ká hgy

1971. október 19

szolnok lélekszáma az utóbbi egy évtized alatt mintegy tizenkét és fél ezerrel nőtt, s ez a folyamat jelenleg is tart. a lakosság számának növekedése természetesen nagyobb munkát ró a városi tanács szakigazgatási szerveire, több állampolgár fordul ügyes-bajos dolgaival a különböző osztályokhoz.

a tanács végrehajtó bizottsága felülvizsgálta és az új követelmények figyelembevételével szabályozta az ügyfélfogadások rendjét. egy héten négy nap tartanak ügyfélfogadást, s mivel a város üzemeinek, vállalatainak jelentős része szabadszombatos, a hét utolsó munkanapján is fogadják az ügyfeleket.

a vb a tájékoztató, információszerezés, s az egyszerűbb ügyek lebonyolítására információs csoportot hozott létre. a csoport a hét minden munkanapján fogadja a feleket. a kezdeményezés népszerűségére jellemző, hogy az információs csoport szolgálatát két hónap alatt kétezeregyszázan vették igénybe./mti/

..-
- 10 -

8.20/um

To 920

bb 18. felfüggesztették a magyarmecskai vadásztársaság önkormányzatát

vid/um ká hgy

1971. október 109

a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága felfüggesztette a magyarmecskai „nimród”, vadásztársaság önkormányzatát, mivel a társaság alapszabály-ellenesen működött, visszaélések történtek a vagyonkezelés terén és a tagok sorozatosan megsértették a természetvédelmi törvényeket. a magyar vadászok országos szövetségének megyei intézőbizottsága - vizsgálata során - megállapította, hogy a vadásztársaság nem rendelkezik érvényes „házi”, szabályzattal, s ebből eredően különféle szabálytalanságok, vétések történtek. ez év tavaszán az egyik vadász - tiltott időben és tiltott módon - őzbakot lőtt, s a vadásztársaság elnöke ahelyett, hogy eljárást indított volna ellene, szétosztatta a vadhúst és maga is részese lett belőle. a vadásztársaság képtelen volt tartalmatlan egyesületi életet kialakítani, a tagok bizalmatlanok voltak egymás iránt és egyenleg - ellenőrzés nélkül - vadászgattak a területen.

a mavosz megyei fegyelmi bizottsága különféle szabálytalanságokban vétkesnek találta varga jánost, a „nimród”, vadásztársaság elnökét és - a bizottság kezdeményezésére - a közgyűlés leváltotta tisztségéből. vadászfegyverét a rendőrség bevonta. ezek után a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága, mint a vadásztársaságok felügyeletét ellátó szerv, felfüggesztette az alapszabály-ellenesen működő társaság önkormányzatát. baranyában első ízben került sor ilyen rendkívüli intézkedésre. a felügyeleti vizsgálat befejezéséig kinevezett megyei biztos intézi a magyarmecskai vadásztársaság ügyeit./mti/

..-

bb 19. makói hagymapor és morzsolt-hagyma „tengeri”, csomagolásban

vid/um ká la

1971. október 19.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat makói hagymaszárító üzemében különleges feladatokat is megoldanak a külföldi és a hazai vásárlók igényeinek megfelelően. most angol és skandináv megrendelőknek szemcsés formájú, úgynevezett morzsolt-hagymát valamint finom hagymaport gyártanak. ezeket a cikkeket fóliazsákokban illetve légmentesen lezárt, hasábalaku fémtartályokban szállítják, hogy a tengeri levegő ne rontsa az áru minőségét. az idényben mintegy 100 vagon makói hagymát tartósítanak különféle formában./mti/

..-
- 11 -

8.25/um

To 925

bb 20. dunaujvárosba telepítik az ébresztőóra alkatrészgyártást is

ivd/um ká hgy

1971. október 19.

a mom dunaujvárosi gyárában ötödik éve gyártanak ébresztő-
órákat. de csak az összeszerelést végzik itt, az alkatrészek zö-
mét még a fővárosi törzsgyár szállítja. az ién háromnegyed millió
ébresztőórát szerelnek össze a dunaujvárosi üzemben. a közeljövö-
ben a dunaparti városba telepítik az ébresztő óra gyártás minden
folyamatát, tehát az alkatrészgyártást és a felületkezelést is.
e célból a jelenlegi üzemi épület mellett könnyű acélszerkezet-
ből két új csarnokot építenek. a nagyobb, 2600 négyzetméter alap-
területű csarnokban az alkatrészgyártást, a kisebb 1700 négy-
zetméter alapterületű csarnokba a felületkezelést telepítik. az
utóbbiban kap majd helyet a festő, a galvanizáló, valamint a szá-
rító üzem is.

a dunaujvárosi óragyár bővítését 1972-ben kezdik meg.
/mti/

--

bb. 21. halálos balesetek

k/bc/rj hgy

1971. október 19.

dorog határában nagy károly 18 éves segédmunkás, leány-
vári lakos segédmotoros kerékpárjával egy tolató teher-
gépkocsinak ütközött, s olyan súlyosan megsérült, hogy a hely-
színen meghalt. a baleset okának megállapítására megindult a
vizsgálat.

vásárosnamény belterületén jónás jános 69 éves nyugdíjas,
helyi lakos figyelmetlenül egy motorkerékpár elé lépett, amely
halálra gázolta.

az épületgépészeti berendezések gyárának barcsi üzemben
pandur istván 17 éves lakatos, helyi lakos mintegy öt má-
zsa súlyú kéménygyűrűt gurított, az egy munkadarabba ütközve
eldőlt, s fejbeütötte a fiatalembert, aki a helyszínen meg-
halt. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.
/mti/

--

10.22 rj

- 12 -

bb. 22. zavarok a villamosközlekedésben

1/bc/rj hgy

1971. október 19.

kedden reggel 8 órakor a nagyvárad téren egy villamos-
pálya-javításnál használt aláverőgép kisiklott és 25 percig
tartó zavart okozott a madách és a marx téri végállomások felé,
illetve a kispestre haladó 42, 42/a, 50, 52-es villamosjá-
ratok forgalmában. a nagyvárad tér és a határ ut között
villamospótló autóbuszokat közlekedtetett a zavar idején a
bkv.

áramhiány miatt félórás forgalmi zavar volt reggel 8 óra táj-
ban a 2-es villamosjárat vonalán is. a zavar idejére a 15-ös
autóbuszjáratot kilenc további autóbusz beállításával süri-
tették. /mti/

--

bb 23. üvegcsiszolás automata gépekkel

vid/um ká hgy

1971. október 19.

nagyteljesítményű automata üvegcsiszoló gépeket helyeztek
üzembe a tokodi üvegyárban. az új berendezésekkel az ugyneve-
zett öblösüvegeket és a hozzájuk tartozó üvegdugókat csiszolják.
ezt a terméket a gyógyszergyáraknak és a gyógyszeráraknak készi-
tik. az öblösüvegek csiszolása rendkívül pontos, precíz munkát
igényel. korábban kizárólag kézi munkával történt a sok száz-
ezer üveg csiszolása és igen gyakoriak voltak a kézi sérülések.
a gyári balesetek 70 százaléka ennél a munkaműveletnél fordult
elő. így tehát régi problémát szüntet meg a gyár vezetősége a 6
nagyteljesítményű csiszoló gép munkába állításával. még az idén,
illetve a jövő év elején további 4 csiszoló gépet helyeznek üzem-
be. ezekkel együtt teljesen gépesítik a fontos munkaműveletet.
az új berendezések segítségével nemcsak a baleseteket előzik meg,
hanem a teljesítményeket is növelik. /mti/

--

bb 24. kukoricatermesztés, sertéshizlalás futószalagon - évente
egymillió kiló sertés egy gazdaságból

vid/um ká hgy

1971. október 19.

az országoshirű somogy megyei barcsi vörös csillag termelőszö-
vetkezetben több mint ezer holdon termesztenek kukoricát. a
jugoszláv bcsk -5 am fajta ötven-hatvan mázsa morzsolt termést
ad holdankint.

/folyt.köv./

- 13 -

11.05/um

11.20

bb 24. /kukoricatermesztésfolyt./um

a takarmánybőség arra ösztönözte a közös gazdaság vezetőit, hogy megteremtsék az iparszerű sertéshizlalás feltételeit. hatvan millió forintos beruházással szakosított sertéstelep épül, ahonnan 1972-től évente 10 ezer hizott sertést bocsájtanak ki. a telepen már üzemel a tisztító, a szárító, a tároló berendezés és még ebben az évben elkészül a feldolgozó, takarmánykeverő üzemszervezés is. ez azt jelenti, hogy a kukorica vetésétől kezdve az etetésig szinte emberi kéz érintése nélkül, futószalagszerűen állítják elő a takarmányt, illetve a sertéshúst. az adapterrel felszerelt ndk és szovjet típusú kombájntól morzsolt állapotban szállítják el a tehergépkocsik a kukoricát a tisztítóba, majd gépi úton jut tovább a szárítóba, a tárolóba. innen ugyancsak gépi úton továbbítják a napi szükségletnek megfelelő mennyiséget a feldolgozóba és a keverőbe, majd az etetőbe. a feldolgozó és előkészítő naponta 180 mázsa takarmányt állít elő, ennyire lesz szükség a hizók etetéséhez. a szakosított sertéstelep 1972 elején kezdi meg működését és évente több mint egy millió kilogramm élősúlyú sertés kerül majd a vágóhidakra./mti/

--

bb 25. tél előtt - biztonsági szemle a zalai olajmezőkön

vid/um ká hgy

1971. október 19.

a zalai olajmezők gazdasági, műszaki vezetői, valamint a társadalmi szervezetek, a pártszervezetek, a kiszervezetek és az üzemi szakszervezeti bizottságok képviselői kedden és szerdán 2 napos biztonsági szemlét tartanak a zalai olajmezőkön. ellenőrzik a munkás-és vagyonvédelmi előírások, a dolgozók egészsége és testi épisége védelmére kiírt szabályok megtartását. a biztonsági szemle másik feladata a téli felkészülés ellenőrzése. az olajmezők termelőeszközei és berendezései zömmel a szabadban vannak, s ezeknek a téli, hideg hónapokban ugyanúgy kell működniük, mint más évszakokban. ellenőrzik a termelőberendezések, kutak, tankállomások, szállítóvezetékek, gázolintelepek, teleiesítését, .

/mti/

--

- 14 -

11.10/um

11.20

bb 26. 1997 üzlet a hajduságban - az áruellátásról tárgyalt a megyei tanács vb

vid/um k áhgy

1971. október 19.

hajdu-bihar megye és debrecen város áruellátásáról tárgyalt keddi ülésén a hajdu megyei tanács végrehajtó bizottsága. az elmúlt öt esztendőben több mint kétszáz új állami és szövetkezeti boltot nyitottak a megyében, s jelenleg 1997 üzletben vásárolhatnak a hajduságiak. a választék bővítése, a több új termék forgalmazása érdekében szélesedett a közvetlen kapcsolat a kereskedelmi vállalatok és a termelők között. a megyei kereskedelmi vállalatok több mint száz termelő üzemmel tartanak fenn rendszeres beszerzési kapcsolatot.

az elmúlt időszak programjába tartozott a leginkább elmaradt peremkerületek, munkáslakta települések kereskedelmi hálózatának fejlesztése. új abc áruházakat nyitottak ezeken a részeken, korszerűsítették, bővítették a meglévő üzleteket.

megállapította a végrehajtó bizottság, hogy a fejlődés ellenére még gyakoriak a panaszok a peremkerületekben. a péksütemény későn érkezik, nem lehet hentes árut, szalonnát kapni, hiányoznak a darálók, őrlő gépek. tégláson komádiban az ellenőrzés során nem találták megfelelőnek a tejtermék, valamint a mosó és tisztítószerek választékát.

a végrehajtó bizottság felhívta a vállalatokat, szövetkezeteket, a negyedik ötéves tervidőszakban terveik maradéktalan végrehajtásával szüntessék meg az észlelt hiányosságokat./mti/

--

bvbb 27. műszeripari szövetkezetek újdonságainak bemutatója

t ol/um hgy

1971. október 19.

négy műszeripari szövetkezet kiállítását kedden nyitották meg a józsef nádor téri bemutatóteremben. a műszeripari szövetkezeti együttműködés, amely ilymódon segíti elő a szövetkezetek közötti kooperációkat, a tagszövetkezetek összehangolt piacutatási, műszaki-fejlesztési és propaganda tevékenységét.

/folyt.köv./

11.35/um

Tó 12

- 15

bb 27. /műszeripari szövetkezetek....folyt./um

nagyszámu érdeklődő tanulmányozta a tel-mes szövetkezet tranzistoros telefontechnikai mérőműszereit, kábelhibahely-keresőt, szintadó, szintmérő-impulzus adó és időmérő műszereit, zajimpulzus-¹ számláló berendezéseit. a szövetkezet évi 35 millió forint értékben előállított termékei eljutnak a kgst-országokon kívül a fejlődő országokba, valamint nyugati piacokra is.

a fok-gyem szövetkezet vidicall nevű ügyfélszám-hívó berendezése főként a nagyforgalmu közintézmények, bankok, könyvtárak, orvosi rendelőintézetek érdeklődésére tarthat számot, mert megfelelő időben, sorrendben gondoskodik a következő ügyfél beszélítéséről, számjelzéssel. az ezer embert foglalkoztató, évente 150 millió forint értékű termelő szövetkezet visinform-berendezését a szovjetunióban eredményesen alkalmazzák a nyelvoktatásban.

a servintern szövetkezet számítógépekhez, miniatürizált berendezésekhez használható furatgalvanizált, nyomtatott áramkörű lemezeit mutatja be többek között; a szövetkezet egyik újdonsága az érintésvédelmi és ellenőrző műszer.

az október 30-ig reggel 8 és délután 16 óra között nyitvatartó kiállításon szakmai bemutatókat, előadásokat tartanak az érdeklődőknek új termékeikről./mti/

--

bb 28. 50 éves a budapesti telefongyár vasas férfikara

t nn/um zs hgy

1971. október 19.

ötven esztendeje, 1921. őszén alakult meg a budapesti telefongyár vasas férfikara. ebből az alkalomból kedden a telefongyárban sajtótájékoztatót tartottak, amelyen beszámoltak a patinás együttes múltjáról, a jubileum alkalmából sorra kerülő eseményekről. a programban szerepel az együttes 50 éves működését bemutató dokumentumkiállítás, valamint a vasas énekkarok találkozójának megrendezése. a kórus-találkozón többek között a ganz-mávag acélhang férfikara, a csepel vasmű központi vegyeskara is szerepel. a jubileumi események sorát november 19-én ünnepi diszhangverseny zárja./mti/

--

- 16 -

11.40/um

Tó 12

bb 29. szabolcsi fogyasztási szövetkezetek küldöttértekezlete

vid/um ká hgy

1971. október 19.

a fogyasztási szövetkezetek kongresszusát előkészítő szabolcsi megyei küldöttértekezlet kedden tartották nyiregyházán. több mint 200 ezer fogyasztási, takarékos- és lakásszövetkezeti tag képviselőjében 211 küldött részvételével vitatták meg a kongresszusi irányelveket, az elmúlt négy év munkáját és a további feladatokat. a tanácskozáson részt vett bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese, kállai sándor, a megyei pártbizottság titkára, dr. p. szabó gyula, a megyei tanács elnökhelyettese.

az elmúlt 4 esztendőben a szabolcsi fogyasztási szövetkezetek áruforgalma 65.7 százalékkal emelkedett, s tavaly megközelítette a 3.4 milliárd forintot. ez a megye kiskereskedelmi forgalmának több mint 60 százaléka. a szövetkezeti bolti hálózat alapterülete 30 ezer négyzetméterrel bővült. összesen 115 új bolt egység, közte 3 áruház, 7 abc áruház, 29 élelmiszerszaküzlet, 3 kulturcikkbolt, 15 étterem épült.

bővült a szövetkezetek kiegészítő ipari és szolgáltatási tevékenysége, értéke 1970-ben meghaladta a 68 millió forintot. a takarékoszövetkezetek működése ma már 180 településre terjed ki, a megye összbetértállományának 16.4 százalékát kezelik. a lakásszövetkezetek száma 18. az alapvető feladatok mellett, mint az áruforgalom, a felvásárlás fejlesztése, továbbra is elsőrendű feladata a fogyasztási szövetkezeteknek a szolgáltatások bővítése, helyi igények kielégítését szolgáló ipari tevékenység. mindennek előtti a falusi süítőipar, az élelmiszerfeldolgozás, tartósítás, az üdítőital, építőanyag és bútortermelés fejlesztését szorgalmazzák.

a küldöttértekezlet a kongresszusra 49 küldöttet, az országos szövetkezeti tanácsba hét tagot választott./mti/

4.-

bb 30. gazdaságilag indokolatlan áremeléseket is tapasztaltak szolnok megyében - a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid/um ká hgy

1971. október 19.

gazdaságilag indokolatlan áremeléseket is gyakran állapít meg a hatósági árfeleügyelet a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem területén egyaránt - állapította meg a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága, amely kedden a fogyasztói árellenőrzés tapasztalatairól tárgyalt.
/folyt.köv./

11.45/um

- 17 -

Tó 12

bb 30. /gazdaságilagfolyt./um

a megyében az év első felében a bolti élelmiszerek és élvezeti cikkek egy százalékkal, a vendéglátás áruai 1,6, a ruházati termékek 2, a vegyipari cikkek 1.2 százalékkal magasabb áron kerültek forgalomba, mint a múlt év azonos időszakában.

a gazdasági egységek a fixáras termékek kivételével a beszerzési piac ármozgásait több esetben igyekeznek áthárítani a fogyasztóra. az árellenőrzések tapasztalatai rámutattak arra is, hogy a vállalatoknál és a szövetkezeteknél az árkérdéssel kapcsolatos közgazdasági munka általában alacsony színvonalú. nem rendezték megnyugtató módon a vállalati árképzés elveit, módszereit. a főhatóságok rendelkezéseit sokszor késve és nem kielégítő módon hajtják végre. folyamatosan vezetett, napra kész állapotban lévő és a célnak megfelelő árnyilvántartás a gazdálkodó szervezetnél alig található, a társadalmi közérzetre kedvezőtlenül hat, hogy a választék csak drágább cikkekből teljes.

a helyi árhatóságok rendszeresen figyelemmel kísérik az árak alakulását és következetesen törekednek a fogyasztói érdekvédelemre. ennek megsértése esetén az elkövetőt felelősségre vonják. az év első háromnegyedében a vásárlók részére huszonháromezer forint visszafizetést kezdeményeztek. az végrehajtó bizottság határozatban mondta ki, hogy növelni kell az árellenőrzések számát, meg kell akadályozni a jogtalan haszonszerzést./mti/

-.-

bb 31. mérlegben az elmúlt színházi évad - színházi vezetők országos tanácskozása a fészekben

t szö/um zs hgy

1971. október 19.

a művelődésügyi minisztérium a színházművészeti szövetséggel közösen kedden a fészkek klubban országos értekezletet tartott a színházak igazgatói, főrendezői, párttitkárai, szakszervezeti vezetői és a felügyelő tanácsok képviselői részére. dr. malonyai dezsőnek, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztálya vezetőjének bevezetője után szabó istván, a színházi főosztály osztályvezetője bocsátotta vitára a minisztérium tájékoztatóját az elmúlt évad tapasztalatairól, s a jelenlegi évad feladatairól.

/folyt.köv./

- 18 -

12.00/um

g 12⁵⁰
10

bb 31. /mérlegben azfolyt./um

elmondta: az elmúlt évadban kedvezően alakultak a műsorarányok: a bemutatott művek mintegy fele magyar alkotás volt. további 14 százalékkuk szovjet, illetve szomszédos szocialista ország írójának műve. külön elismerés illeti vidéki színházainkat, amelyek egyre intenzívebben és felelősségteljesebben karolják fel a magyar dráma ügyét. az új művek meghatározó többségét aktív társadalmi, közéleti érdeklődés jellemezte. közös sajátosságuk a kutatás, az őszinte utkeresés.

ugyanakkor kevés az olyan alkotás, amely a szocialista eszményeket, a pozitív és követendő szocialista morált, magatartásformákat - a retrográddal vívott harcában - mutatja fel, hirdeti. ezért elsősorban a konstruktívabb módon politizáló, az eszmei vitát életünk fonákságaival, hibáival szemben bátrabban vállaló, a szocializmus eszményeit és elveit nyíltan és hatékonyabban hirdető színpadi produkciók számát kívánjuk növelni.

örvendetes tény, hogy a kortárs szovjet és a klasszikus orosz dráma vonatkozásában egyaránt eredményes volt az elmúlt évad: 23 ilyen mű került színpadra. gondos darabválogató munka, igényes megformálás jellemezte ezeknek a produkcióknak az előkészítését. annál kedvezőtlenebb jelenség viszont, hogy a szomszédos szocialista országok drámairodalmából elenyészően kevés mű került színpadra. ezen a helyzeten a reális lehetőségek felméréseivel javítani kell, még gondosabb darabkutató tevékenységgel, merészebb adaptáló munkával.

elejét kell venni annak - a szerencsére csak itt-ott szórányosan jelentkező - kedvezőtlen műsorpolitikai tendenciának, amelynek eredményeként néhány közepes, alacsony színvonalú nyugati kommersz-mű műsorra került. ez feltétlenül ésszerű korrekciót igényel.

változatlanul hiányzik a színházak műsorából a mai témájú, nívós magyar musical. remélhetően hamarosan sor kerül egy zenés műfajú drámapályázat kiírására, amely ösztönzést ad mai hazai témák feldolgozására. a pályázat lebonyolításához a minisztériumi vezetők szertnék megnyerni az illetékes irodalmi, zenei és kritikai körök közreműködését.

sok tekintetben továbbfejlődött a színházak művészeti munkája. a nagy rendező egyéniségek merész, az állandó művészi megújulás képességéről tanuskodó produkciókkal jelentkeztek. örvendetes, hogy kialakulóban van a tehetséges, művelt és szorgalmas fiatal rendezők „új hulláma”, s az évad néhány kitűnő és nagyszerű produkciója már az ő nevékhöz fűződik.

/folyt.köv./

12.05um

- 19 -

10¹²
10⁵⁰

bb 30. /gazdaságilagfolyt./um

a megyében az év első felében a bolti élelmiszerek és élvezeti cikkek egy százalékkal, a vendéglátás áruai 1,6, a ruházati termékek 2, a vegyipari cikkek 1.2 százalékkal magasabb áron kerültek forgalomba, mint a múlt év azonos időszakában.

a gazdasági egységek a fixáras termékek kivételével a beszerzési piac ármozgásait több esetben igyekeznek áthárítani a fogyasztóra. az árelőmozgások tapasztalatai rámutattak arra is, hogy a vállalatoknál és a szövetkezeteknél az árkérdéssel kapcsolatos közgazdasági munka általában alacsony színvonalú. nem rendezték megnyugtató módon a vállalati árképzés elveit, módszereit. a főhatóságok rendelkezéseit sokszor késve és nem kielégítő módon hajtják végre. folyamatosan vezetett, napra kész állapotban lévő és a célnak megfelelő árnyilvántartás a gazdálkodó szervezeteknél alig található, a társadalmi közérzetre kedvezőtlenül hat, hogy a választék csak drágább cikkekből teljes.

a helyi árhatóságok rendszeresen figyelemmel kísérik az árak alakulását és következetesen törekednek a fogyasztói érdekvédelemre. ennek megsértése esetén az elkövetőt felelősségre vonják. az év első háromnegyedében a vásárlók részére huszonháromezer forint visszafizetést kezdeményeztek. az végrehajtó bizottság határozatban mondta ki, hogy növelni kell az árelőmozgások számát, meg kell akadályozni a jogtalan haszonszerzést./mti/

..-

bb 31. mérlegben az elmúlt színházi évad - színházi vezetők országos tanácskozása a fészekben

t szö/um zs hgy

1971. október 19.

a művelődésügyi minisztérium a színházművészeti szövetséggel közösen kedden a fészkek klubban országos értekezletet tartott a színházak igazgatói, főrendezői, párttitkárai, szakszervezeti vezetői és a felügyelő tanácsok képviselői részére. dr. malonyai dezsőnek, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztálya vezetőjének bevezetője után szabó istván, a színházi főosztály osztályvezetője bocsátotta vitára a minisztérium tájékoztatóját az elmúlt évad tapasztalatairól, s a jelenlegi évad feladatairól.

/folyt.köv./

- 18 -

12.00/um

g 10 ¹²⁵⁰

bb 31. /mérlegben azfolyt./um

elmondta: az elmúlt évadban kedvezően alakultak a műsorarányok: a bemutatott művek mintegy fele magyar alkotás volt. további 14 százalékkuk szovjet, illetve szomszédos szocialista ország írójának műve. külön elismerés illeti vidéki színházainkat, amelyek egyre intenzívebben és felelősségteljesebben karolják fel a magyar dráma ügyét. az új művek meghatározó többségét aktív társadalmi, közéleti érdeklődés jellemezte. közös sajátosságuk a kutatás, az őszinte utkeresés.

ugyanakkor kevés az olyan alkotás, amely a szocialista eszményeket, a pozitív és követendő szocialista morált, magatartásformákat - a retrográddal vívott harcában - mutatja fel, hirdeti. ezért elsősorban a konstruktívabb módon politizáló, az eszmei vitát életünk fonákságaival, hibáival szemben bátrabban vállaló, a szocializmus eszményeit és elveit nyíltabban és hatékonyabban hirdető színházi produkciók számát kívánjuk növelni.

örvendetes tény, hogy a kortárs szovjet és a klasszikus orosz dráma vonatkozásában egyaránt eredményes volt az elmúlt évad: 23 ilyen mű került színpadra. gondos darabválogató munka, igényes megformálás jellemezte ezeknek a produkcióknak az előkészítését. annál kedvezőtlenebb jelenség viszont, hogy a szomszédos szocialista országok drámairodalmából elenyészően kevés mű került színpadra. ezen a helyzeten a reális lehetőségek felmérésével javítani kell, még gondosabb darabkutató tevékenységgel, merészebb adaptáló munkával.

elejét kell venni annak - a szerencsére csak itt-ott szórva jelentkező - kedvezőtlen műsorpolitikai tendenciának, amelynek eredményeként néhány közepes, alacsony színvonalú nyugati kommersz-mű műsorra került. ez feltétlenül ésszerű korrekciót igényel.

változatlanul hiányzik a színházak műsorából a mai témájú, nívós magyar musical. remélhetően hamarosan sor kerül egy zenés műfajú drámapályázat kiírására, amely ösztönzést ad mai hazai témák feldolgozására. a pályázat lebonyolításához a minisztériumi vezetők szeretnék megnyerni az illetékes irodalmi, zenei és kritikai körök közreműködését.

sok tekintetben továbbfejlődött a színházak művészeti munkája. a nagy rendező egyéniségek merész, az állandó művészi megújulás képességéről tanuskodó produkciókkal jelentkeztek. örvendetes, hogy kialakulóban van a tehetséges, művelt és szorgalmas fiatal rendezők „új hulláma”, s az évad néhány kitűnő és nagyszerű produkciója már az ő nevékhöz fűződik.

/folyt.köv./

12.05um

- 19 -

101250

bb 31. /mérleg az ... 2.folyt./um

a tapasztalatok arra mutatnak, hogy a színház és a közönség kapcsolata némileg javult. egyaránt emelkedett az előadások és a nézők száma is: az egy évvel korábbihoz képest 400-zal többször gördült fel a függöny thália otthonaiban, a színházlátogatók tábora pedig 140.000 -rel nőtt / a színházakba tavaly 4 millió 815 ezren váltottak jegyet./ a nézőszám emelkedése elsősorban a vidéki színházaknak, valamint a déryné színháznak köszönhető, a fővárosban ugyanis csökkent a látogatók száma. szembejött a nézőszám-csökkenés az ugynevezett nagy-színházakban: a nemzetiben, a vig-ben, az operett-ben és a madách-ban. az elmúlt évadban fokozott gondot fordítottak az ifjúság színházi nevelésére is: a korábbihoz képest a fiatal nézők száma 5.4 százalékkal emelkedett, ami újabb 66 ezer fiatal színházlátogatót jelent. az idei kezdeményezések azonban nem jártak teljes sikerrel: a kedvezményes ifjúsági bérletakcióra kibocsátott 20 ezer ifjúsági bérletből eddig mindössze 14 és félezer talált gazdára.

ami a jelenlegi színházi évad műsorterveit illeti: a bemutatásra kerülő művek között kevés a kitűnő, a színházpolitikai és művészeti fontosságú új alkotás, elég sok viszont a közepes színű, dráma, zenés darab. igazi színházi élményt, izgalmat elsősorban az új magyar drámáktól, valamint a klasszikusok, újraértelmezésétől, várhatunk. arányait tekintve a műsorterv eléggé kiegyensúlyozott; emelkedik a magyar klasszikus bemutatók száma. örvendetes, hogy változatlan a magyar drámairók alkotókedve. a jelenlegi évadban, a tervek szerint 15 százalékkal növekszik a magyar bemutatók száma. élő drámairóink közül jóformán mindenki szerepel a műsortervben. a sokszínű műfaji összkép megfelel az utóbbi években kialakult hagyományoknak. növekszik az egyetemes dráma-irodalom klasszikusaiból tartandó bemutatók száma is. /mti/

--

bb. 32. időjárásjelentés

rrj bs

1971. október 19.

a meteorológiai intézet jelenti október 19-én 12 órakor a nappali felmelegedés keleten is erősödik

a nyugati széllel az enyhe óceáni levegőnek nedvesebb és szárazabb hullámai áramlanak szárazföldünk belseje felé. vonulást a brit-szigeteken, a német-lengyel síkságon és skandináviában valamint a szovjetunió európai területének nyugati határvidekén többfelé esők, jelentős hőmérsékletemelkedés kíséri. európa déli területein száraz, napos az idő. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárását az említett enyhe levegő irányítja. /folyt.köv./

12.55 rj

- 20 -

bb. 32. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

házánkban hétfőn a dunántul nyugati, északnyugati részén 2.7 órán át sütött a nap, az ország több részén egész nap borult maradt az ég, egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. a hőmérséklet napközben a naposabb nyugati országrészben 10-13, máshol általában 6-9 fokig emelkedett. keddre virradó éjszaka a felhősebb keleti, északkeleti részeken csak 3-6, máshol szeszélyes területi eloszlásban mínusz 3- plusz 3 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti megyékben borult, az ország többi részén változóan felhős idő volt. a hőmérséklet az ország területén 11 órakor 8-13 fok között váltakozott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 5.8 fok volt, a százéves átlagnál 5.0 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

kisebb felhőátvonulások, eső nem valószínű. mérsékelt, időnként megélénkülő déli, délnyugati szél. a hajnali és reggeli órákban többfelé köd. a nappali felmelegedés keleten erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában: plusz 1, plusz 6 fok között, néhány helyen gyenge fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 12-17 fok között.

a duna vízállása budapestnél 137 cm. /mti/

--

bb 33. hatszáztizenöt takaró a vietnami gyermekeknek

vid/um fm hgy

1971. október 19.

hatszázötvenöt takarót készítettek a nógrád megyei nők a vietnami gyermekeknek, ezenkívül csaknem tizenötezer forintot gyűjtöttek össze a magyar nők országos tanácsának kezdeményezésére kibontakozott mozgalom keretében. a takarók és az összegyűjtött pénz ünnepélyes átadására kedden salgótarjánban került sor.

/folyt.köv./

- 21 -

14.00/um

v 10 14⁴⁰

bb 33. /hatszáztizenötfolyt./um

ebből az alkalomból salgótarjánba érkezett chau tho thong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára, és tran khoan nagykövetségi attasé, valamint tran minh triet, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének harmad titkára, akiket vidéki utjukra elkísért sarkadi istván, a hazafias népfront országos tanácsának munkatársa. a vendégeket lipták józsef, a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának vezető titkára fogadta. a fogadáson megjelentek a megyei pártbizottság, és a mozgalomban résztvett valamennyi tömegszervezet képviselői.

az egyik salgótarjáni óvoda meglátogatása után a salgótarjáni öblösüveggyár tanhutájának csarnokában vietnami szolidaritási nagygyűlésre került sor, amelyen marczinek istvánnak, a hazafias népfront nógrád megyei bizottsága titkárának üdvözlő szavai után sarkadi istván mondott beszédet. a nagygyűlésen felszólalt chau tho thong és tran minh triet is, akik a szabadságáért küzdő vietnami nép köszönetét tolmácsolták, majd ezt követően került sor az ajándék átadására./mti/

--

bb 34. meggyorsítják az egeri vár helyreállítását

vid/um fm hgy

1971. október 19.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden egerben tartott ülésén a műemlékvédelem helyzetéről és feladatairól tanácskoztak és számos fontos kérdésben foglaltak állást. elmondták, hogy heves megye valóságos kincsestára a különböző korokból származó értékes műemlékeknek, 373 műemléki objektumot tartanak nyilván. az építészeti és történelmi vonatkozású műemlékek mellett a legutóbbi években védelem alá vették a legjelentősebb munkásmozgalmi emlékeket, a munkásmozgalom legjelentősebb eseményével kapcsolatos objektumokat is. ezek között szerepel hámánkató kompolti szülőháza is.

kiemelten védik hazánk egyik legnépszerűbb műemlékét, az egeri várat, amelynek teljes restaurálására részletes program készült. a végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy a következő években meggyorsítják és 1980-ra befejezik az egeri vár restaurálását. egy korábbi állásponttól eltérően úgy határoztak, hogy nem bontják le a vár területén levő kiállítási és iroda-épületeket, amelyek ugyan a múlt században épültek, de szervesen beilleszkednek a vár környezetébe.

/folyt.köv./

- 22 -

14.10/um

To 14⁴⁰

bb 34. /meggyorsítják az egeri.....folyt./um

ezeket az épületeket a várral együtt megszokta és megszerette a látogató közönség, ezért indokolt megtartásuk. úgy döntöttek, hogy a helyreállítás időszakában - a fiatalok kezdeményezésére - 1972-től kezdve ifjúsági nyári építőtábor is szerveznek az egeri várban. a kisz ilyen irányú segíteniakarásával ugyancsak a feltárási és helyreállítási munkálatok meggyorsítását segítik elő. tovább folytatják egerben a műemlék-házsorok restaurálását, különösen a kossuth lajos utca és a széchenyi utca helyreállításának befejezésére fordítanak nagy gondot.

a fejlesztési program szerint helyreállítják egerben az egykori „valide szultána,, fürdőt is, amely a török hódoltság idején épült.

eger után gyöngyös városban láthatók a megye legértékesebb építészeti műemlékei, s ezeknek rendbehozatalára is jelentős összegeket irányoztak elő. az országos műemléki felügyelőség, valamint a helyi tanácsok rendelkezésére álló anyagi forrásokból restaurálják az orbán-templomot, valamint a város központjában levő bertalan-templomot./mti/

--

bb 35. a megvalósulás útján a központi könnyűszerkezetes fejlesztési program - dr. szabó jános nyilatkozata

i sb/um ie hgy

1971. október 19.

a múlt év végén hagyta jóvá a kormány a komplex könnyűszerkezetes építési mód központi fejlesztési programját. eszerint 1975-ig leglább 10 év kétmillió négyzetméter alapterületű könnyűszerkezetes épület kivitelezésének feltételeit kell megteremteni. az új építésmód megvalósítását tárcaközi bizottság irányítja, amely pályázatot hirdetett a hazai könnyűszerkezetes ipari bázisok megteremtésére. a pályázat befejeződött, s a tárcaközi bizottság meghozta első döntéseit. erről és a könnyűszerkezetes kormányprogram megvalósításának jelenlegi helyzetéről nyilatkozott sas bélának, az mti munkatársának dr. szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese.

/folyt.köv./

- 23 -

To 14⁵⁰

bb 35. /a megvalósulás útjánfolyt./um

- mi a pályázat tapasztalata és eredménye ?

- megállapítható - mondotta -, hogy lényegében minden számottevő és a könnyűszerkezetes építésnél számba vehető vállalat részt vett a pályázaton. a könnyűszerkezetes kormányprogram megvalósítására tervezett beruházásokról és kapacitásfejlesztési elgondolásokról 63 vállalat összesen 40 pályamunkát nyújtott be. nagyon körültekintően vizsgáltuk meg ezeket a pályázatokat. az egyetemeken, a különböző tudományos intézetek és az érdekelt minisztériumok szakemberei külön szakértői bizottságokat alakítottak, hogy a bíráló bizottság körültekintően, számos szakvéleményre támaszkodva foglaljon állást, értékelje a javaslatokat. ezt követően a tárcaközi bizottság is megtárgyalta a pályázat anyagát és meghozta első döntéseit. emondhatom tehát, hogy a könnyűszerkezetes építés előkészítésének műszaki tanulmányozása megtörtént. kiválasztottuk a műszakilag megfelelő külföldi könnyűszerkezetes építési módszereket, azokat a külföldi és hazai technológiai berendezéseket, amelyekre a kormányprogram megvalósításában szükség lesz. így megkezdődhetnek azok a konkrét tárgyalások, amelyek szerint a műszakilag megfelelő és azonos értékű változatok közül a pénzügyileg és legkedvezőbb ajánlatra köthetnek szerződést a vállalatok. egyúttal a pályázat kapcsán megismertük azokat a meglévő könnyűszerkezetes kapacitásokat, amelyek beruházás nélkül gazdaságosan továbbfejleszthetők.

- melyek a tárcaközi bizottság határozatának főbb vonásai?

- az összes körülmények gondos mérlegelése alapján úgy döntött a tárcaközi bizottság, hogy elsősorban a mezőgazdasági és ipari épületeket létesítő könnyűszerkezetes kapacitásokat kell létrehozni, amelyekkel a termelési célt szolgáló beruházások meggyorsítását segíthetjük, tehát közvetlenül hozzájárulhatunk a népgazdaság fejlesztéséhez. lehetőséget nyújtottunk egy mezőgazdasági és egy ipari társulásnak arra, hogy a számbajöhető külföldi építési rendszerek közül egyet-egyet kiválasztva átvehessék a megfelelő műszaki tapasztalatokat. ezeknek hasznosításához természetesen szükség lesz acélszerkezetgyártó bázisra és egyéb szerkezeteket, szigetelőanyagokat gyártó üzemekre.

/folyt.köv./

- 24 -

14.30/um
Tó 14⁵⁰

bb 35. /a megvalósulás útján 2.folt./um

- a mezőgazdaságban a pályázattal egyidejűleg megalakult az a társulás, amely a mezőgazdasági ágazat könnyűszerkezetes épületeinek létrehozására fogott össze. megkezdte a könnyűszerkezetes beruházási javaslatok kidolgozását és a külföldi tárgyalásokat is. ennek alapján arra számíthatunk, hogy a jövő évben hozzáfognak a könnyűszerkezetes beruházások építéséhez és 1973 második felében sor kerülhet a próbaüzemelésre.

- a gyárépítkezéseken bonyolultabb a könnyűszerkezetes építésmód meghonosítása, hiszen az ipartelepek termelése rendkívül változatos, sok létesítmény megvalósításáról van szó és nem mindegyiket helyes könnyű épületszerkezetből megépíteni. ezért gondolni kell a beruházás szervezésének és a megrendelési szerződések megkötésének egyszerűsítésére is. elképzeléseink szerint a tervező, a szerkezetgyártó és a szerelő vállalatokból álló ipari társulást egy közös fővállalkozási iroda képviseli majd, s így a rendelőknek sok vállalat helyett csak egy szervezettel kell megállapodnia. segítséget nyújtunk a mezőgazdaság területén jelenleg lényegében manuális módszerrel dolgozó több könnyűszerkezetes építési vállalkozás összefogására, termelésének korszerűsítésére. így az 1972., 1973. és 1974. években már az eddiginél jóval több könnyűszerkezetes épületet készíthetnek, segíthetik tehát az átmenetet, amíg a nagy társulások kapacitása létrejön.

- hogyan valósul meg a kommunális könnyűszerkezetes épületek programja?

- az óvodák, az iskolák és egyéb közösségi, kommunális épületek létrehozását is gyorsítjuk a könnyűszerkezetes építésmóddal. a tárcaközi bizottság véleménye szerint további vizsgálatok szükségesek a közösségi épületeket létrehozó könnyűszerkezetes kapacitások megítélésében, s így a legközelebbi ülésén hoz részletes határozatokat. terveink szerint azonban az ipari beruházások könnyűszerkezetes programját folyamatosan követnie kell a közösségi épületek újfajta technológiájának. gyorsítja az előrehaladást, hogy a mezőgazdasági és az ipari épületek kivitelezésére létrehozott könnyűszerkezetes kapacitás, ipari bázis egy része már a közösségi épületek beruházásainál is felhasználható. ennél is jelentősebb intézkedés, hogy importálunk kommunális könnyűszerkezetes épületeket, mert világosan látjuk, hogy a házgyárakkal nagy ütemben épített lakótelepeken elfogadhatatlan helyzetet teremtett a közösségi épületek kivitelezésének elmaradása.

/folyt.köv./

- 25 -

14.33/um

Tó 14⁵⁵

bb 35. /a megvalósulás útján ...3.folyt./um

az idén már megállapodtunk az ndk és csehszlovákia illetékes szerveivel ilyen könnyűszerkezetes épületek importálásáról. ezzel kapcsolatban most egyeztetjük a különféle hatósági előírásokat és ezeket koordináljuk, hogy 1972-ben már nagy mennyiségben szerezhessünk be e baráti országokból könnyűszerkezetes kommunális épületeket. egyébként budapestben most épül az olaszországból szállított nyolc tantermes, könnyűszerkezetes iskola, és reméljük, hogy további épületek importálására is sor kerülhet, esetleg más tőkés országokból is.

- mikortól várhatjuk a könnyűszerkezetes program beruházásainak kedvező hatását?

- a kormányprogram alapján több mint két és félmilliárd forint értékű beruházással teremtjük meg a könnyűszerkezetes építésmód feltételeit, nemcsak az a feladat, hogy ezeket a beruházásokat gyorsan és hatékonyan megvalósítsuk, hanem az is, hogy az építési piacot előkészítsük az új technológiára. a tervező intézeteket el kell látni részletes információkkal, de még ezt követi a műszaki tervek kidolgozása, a jóváhagyás, a z engedélyeztetés, majd a megrendelések feladása. ebből következik, hogy a könnyűszerkezetes építési program alapján létrehozott kapacitások döntően majd a következő öt éves tervben érvényesülnek, kedvező hatásuk azonban már a negyedik öt éves terv utolsó két évében is kifejezésre jut. arra számítunk, hogy a könnyűszerkezetes építő és szerelő bázisok a mezőgazdaságban 1974-ben, az ipari beruházásoknál és a közösségi épületek kivitelezésében pedig 1975-ben már nagy segítséget nyújtanak az egész építőipar kapacitásának növeléséhez - fejezte be nyilatkozatát dr. szabó jános. /mti/

--

bb 36. francia építőipari küldöttség érkezett - megalakult a magyar-francia együttműködési vegyesbizottság építőipari albizottsága

t sb/um ie hgy

1971. október 19.

kedden megérkezett budapestre a francia építőipari delegáció, amely résztvesz a magyar-francia gazdasági és ipari együttműködési vegyesbizottság építőipari albizottságának október 19-23. közötti első ülésén. ezzel alakul meg az albizottság, amely a tárgyalásokon megjelöli az építésügyi együttműködés közvetlen és távlati feladatait.

/folyt.köv./

x x x
- 26 -

14.43/um

NA 1450

v

bb 36. /francia építőipari küldöttségfolyt./um

a magyar-francia gazdasági és ipari együttműködési vegyesbizottság október első felében budapestten tartotta iv. ülését, amelyen elhatározták: a már meglévő mezőgazdasági és gépjármű albizottság után létrehozzák az építőipari albizottságot is. ennek is az a feladata, hogy szakterületén segítse feltárni a kooperáció lehetőségeit, az utóbbi években már sokrétű kapcsolatot alakult ki a magyar és a francia építésügyi vállalatok, intézetek között. a fémmunkás vállalat megvásárolta a francia batimetál-rendszerű zsaluzatberendezés licencét és know-how-ját, s ennek alapján rövidesen megkezdí e korszerű zsaluzat sorozatgyártását. magyar vállalatok franciaországból szereztek be modern alagut-zsalus berendezéseket. eddig mintegy 40 alagut-zsalus berendezést rendeltek meg. termelési kooperáció jött létre a poclairn-típusú hidraulikus rakodótrórk gyártásában. magyarország könnyűszerkezetes építési programja is sok lehetőséget nyújt francia licencek megvásárlására, kooperációs gyártásra. a könnyűszerkezetes programmal függ össze az a kísérleti építkezés is, amelyet a 43-as számú építőipari vállalat folytat a francia rhone-poulenc céggel a különféle korszerű szak-és szerelőipari anyagok, szerelvények bepépítésében. az eddigi felmérések alapján lehetőség mutatkozik termelési kooperációra a különféle építőgépek gyártásában, s mód nyílik arra is, hogy az ipari szövetkezetek szélesebb körű bevonásával termelési együttműködés jöjjön létre az építőipari kisgépek és szerszámok gyártásában. /mti/

--

bb 37. halálos üzemi baleset barcson

vid/um fm hgy

1971. október 19.

halálos üzemi baleset történt az építőgépgyártó vállalat nagyberendezések gyárának barcsi üzemében. a beremendi cement-és mészműhöz szükséges lemezkémények palástja szállítás közben rádőlt pandur istván lakatosra. a tizennyolc éves fiatalember belehalt sérüléseibe. a vizsgálati bizottság megállapításai szerint a munka megkezdése előtt nem határozták meg a biztonságos munka végzéséhez szükséges gyártástechnológiai előírásokat. a szállítással megbízott dolgozónak nem volt biztonságtechnikai vizsgája, a nagyméretű palást kézzel történő szállítását nem irányította senki.

az ügyben folytatják a vizsgálatot. /mti/

- 27 -

14.50/um

NA 1450

bb. 38. vas megyei mezőgazdasági szakemberek találkozója szombathelyen

vid/e fm hgy

1971. október 19.

a magyar agrártudományi egyesület vas megyei szervezete és a magyar élelméstudományi egyesület megyei csoportja kedden rendezte meg szombathelyen a vas megyei mezőgazdasági szakemberek találkozóját, amelyen megjelent Kovács Antal, a megyei pártbizottság első titkára is.

a találkozót Máthé Sándor, a megyei tanács elnökhelyettese nyitotta meg, majd dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelméstudományi miniszter első helyettese, a magyar agrártudományi egyesület elnöke, a mezőgazdasági szakemberek feladatai, helyzete, szerepe a magyar élelmiszergazdaságban, címmel tartott előadást. többek között ismertette, hogy a magyar agrárértelmiség kialakulása különösen meggyorsult a mezőgazdaság szocialista átszervezése után. 1960-ban például az állami gazdaságokban 2591 mérnök és 1028 technikus, a tsz-ekben pedig 3 000 mérnök és technikus dolgozott. azóta számuk jelentősen megnőtt. 1960-1970 között 13 488 fiatal agrármérnök, gépész- és kertész-mérnök, állatorvos, erdőmérnök végzett az egyetemeken, főiskolákon. 1962 óta a felsőfokú technikumot 11 122-en, a középfokú technikumokat több mint 30 ezren végezték el. 1971 januárjában a tsz-ekben több mint 30 000 felső- és középfokú képzettséggel rendelkező szakember dolgozott már. a műszaki és adminisztratív munkakörökben dolgozók mintegy 70 százaléka rendelkezik közép- vagy ennél magasabb fokú képesítéssel.

a miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy olyan szellemi erő halmozódott fel, amely képes az eddiginél nagyobb feladatok megoldására, de azért vannak még problémák is. a tsz-ekben például az egyetemi végzettséget igénylő munkakörökben dolgozóknak még csak 48.2 százaléka rendelkezik képesítéssel, a főiskolásoknak pedig a 27.4 százaléka csak általános iskolát végzett. az országban még 490 olyan tsz működik, ahol nincs egyetem, főiskolát végzett szakember. a képesítést, a képzettséget folyamatosan kell megszerezni, de meg kell becsülni azokat a parasztembereket is, akik tudásukkal, szorgalmukkal, tapasztalatukkal szolgálták és szolgálnak a mezőgazdaság ügyét.

dr. Soós Gábor részletesen beszélt az agrárértelmiség szerepéről, szervező, irányító, nevelő munkájáról, társadalmi, közéleti tevékenységéről, szervezett továbbképzésük jelentőségéről, az önképzés lehetőségeiről, a legújabb tudományos eredmények, módszerek ismeretéről, alkalmazásának fontosságáról, s arra hívta fel a figyelmet, hogy az agrárértelmiség egyik alapvető feladata a mezőgazdaságban dolgozók szakmai színvonalának növelése.

/folyt.köv./

15.35/e

- 28 -

NA 1540

bb. 38. /vas megyei...folyt./e

befejezésül a miniszterhelyettes a pályakezdeők problémáival és a nők fokozottabb megbecsülésének szükségességével foglalkozott.

az előadás után számos hozzászólás hangzott el, majd a találkozó Czirák Ferencnek, a megyei pártbizottság titkárának zárásával fejeződött be. /mt1/

bb. 39. a tavalyinál előbbre tartanak a gazdaságok az őszi munkákkal - sajtótájékoztató a mém-ben

t jf/gg/e 1e hgy

1971. október 19.

dr. Mészáros István, mém-főosztályvezető kedden az őszi munkákról tájékoztatta a sajtó munkatársait. elmondta, hogy az elmúlt másfél hónapban kedvezett az időjárás, kevés eső esett, és így zavartalanul dolgozhattak a betakarító gépek. idén ősszel valamennyi növényi kultúra betakarításával előbbre tartanak, mint az elmúlt évben ilyenkor; a jó termést adó burgonyát 214 000 holdas területről már felszedték, a több mint 200 000 holdon termesztett és szintén jó termést adó napraforgó betakarítása is vége felé jár. félidőnél tartanak a cukorrépával. ennél valamivel előbbre vannak a kukorica töréssel, a 2,3 millió holdon termesztett növénynek hozzávetőleg 55 százalékat hozták be a földekről. az elmúlt napokban meggyorsult a szőlőszüret is, a termésnek hozzávetőleg 80 százalékat leszedték. ebben a munkában az ország különböző vidékei között a betakarításnál nagy különbségek mutatkoznak; legelőbbre tartanak a szürettel az alföldi vidékeken, de az északi megyékben, Tokaj-hegyalján a munka jórésze még hátra van. ez azonban normális jelenség, amely a szőlő érésével és az aszudással függ össze.

a talajt a kijelölt terület 85 százaléka előkészítették a vetésre. a gazdaságok idén ezzel a munkával is jobban állnak, mint az elmúlt év őszen. idén a vetés sem okoz semmiféle gondot, hiszen jó minőségű vetőmag áll a gazdaságok rendelkezésére és a szállítmányokat mindenhol időben átvették a termelők. az ősziárpa vetésének 98 százalékaival készültek el. az őszi takarmánykeverékek magja is csaknem mindenütt a földben van. jól halad a rozs és a triticale vetése is. az 1.9 millió holdra tervezett étkezési-, és a 332 000 holdnyi takarmánybuza vetése a kijelölt terület hozzávetőleg 55 százaléka befutott. miután a talajelőkészítésnél a vetéshez képest jelentős előnyt szereztek a gazdaságok, a még hátralévő vetéssel a következő két hétben gyorsan elkészülhetnek.

/folyt.köv./
15.40/e

- 29

NA 1530

bb. 39. /a tavalyinál előbbre. /folyt./

a jó eredményekhez a javuló anyagi-műszaki ellátás is hozzásegítette a termelőket. az év eleje óta fokozatosan javult a korábban sokszor jogosan kifogásolt alkatrész-ellátás. október 10-ig például 12 százalékkal több alkatrészből válogathattak a gazdaságok, mint tavaly az egész évben és 15 százalékkal több műszaki áru állt rendelkezésükre. ennek ellenére azonban még mindig akadnak hiánycikkek, elsősorban a traktoralkatrészek között. a hiányzó készleteket a gyárak, illetve a külkereskedelem fokozatosan igyekeznek biztosítani.

kedvezően alakult az erő- és munkagépek forgalma. idén eddig 6924 traktort vásároltak a gazdaságok, 1 300-zal többet, mint tavaly egész évben, s 1800-zal több pótkocsi talált gazdára. kurocibetakarító gépekből azonban idén ősszel hiány volt, elsősorban a korszerű zmaj típusokból. /mti/

bb. 40. megnyílt a „szabványosítás és a gazdasági élet,„ jubileumi konferencia

t bé/fk/e 1e hgy

1971. október 19.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese az országos műszaki-fejlesztési bizottság elnöke kedden megnyitotta a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében „a szabványosítás és a gazdasági élet,„ című konferenciát, amelyet a magyar szabványosítás 50 éves jubileuma alkalmából rendeztek. a miniszterelnökhelyettes átadta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a kormány üdvözlését és méltatta a szabványügyi szakemberek sokoldalú tevékenységét. a megnyitót követően felolvasták losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének üdvözlő táviratát.

a magyar szabványügyi hivatal és a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének rendezvényére husz külföldi országból érkeztek társintézmények vezetői és képviselői. összesen száz külföldi és 300 magyar szakember vesz részt a négynapos eszmecsserén.

a konferencia első napján dr. olajos józsef, a magyar szabványügyi hivatal elnöke előadásában vázolta a szabványok kialakulásának történetét. elmondotta, hogy az első dokumentumok a múlt század második feléből származnak. a szabványosítás először a vasut, majd a villamosság fejlesztéséhez kapcsolódott.

/folyt.köv./

15.50/e

- 30 -

NF 16⁰⁰

bb. 40. /megnyílt „a szabványosítás...folyt./e

az intézményes szabványosításra 1921-ben került sor, amikor megalakult a magyar ipari szabványosító bizottság. vezetésében al-elnöki tisztséget töltött be kandó kálmán is. a szocialista termelési viszonyok között gyorsütemű iparosítás újabb igényeket támasztott a szabványosítás bővítésére, fejlesztésére. az elmúlt 20 év szabványügyi történetét jellemzi, hogy míg 1950-ben 1,200, napjainkban már 8,200 szabványt tartanak számon.

a továbbiakban dr. olajos józsef hangoztatta, hogy a fejlődés üteme tovább nő. a negyedik ötéves terv időszakára kidolgozták a szabványosítás középtávú tervét is. a szabványosítás programjában tükröződnek az energiaszerkezet átalakítása, mint ismeretes, a tervidőszak végére a szénhidrogének aránya 54 százalékra növekszik. mindehhez szükséges a különféle ipari és háztartási gázkészülékek biztonsági előírásainak korszerűsítése. a dinamikus vegyipari fejlődés a műanyagok, a növényvédőszeres és a műtrágyák szabványainak korszerűsítését sürgetik. a számítógépprogram keretében a komputeres gazdaságos szériában történő gyártását a kgst-országok együttműködése biztosítja. a zavartalan kooperációhoz szükséges a gyártás szakosítása és a híradástechnikai, műszeripari alkatrészek egységesítése. a ruházatiipar rekonstrukciója minőségileg is új feladatokat hoz a szabványosításba, amelyet ki kell terjeszteni a különböző szintetikus szálakra, szövetekre is.

a továbbiakban hangoztatta, hogy a tapasztalatok szerint a magyar szabványosítás rendszere megfelel a követelményeknek, fontos eszköze az állami központi akarat érvényre juttatásának, a termelők és a fogyasztók közötti rugalmas árukapcsolatok megvalósításának. közvetlenül a lakosságot érinti a szabványok 27 százaléka, ezek szabályozzák ugyanis a használati cikkek minőségét.

magyarország eddig több mint száz országgal alakított ki kereskedelmi kapcsolatot, igen fontos tehát a magyar szabványoknak a nemzetközi szabványosítási rendszerrel való egyeztetése, hiszen ez az együttműködés alapfeltétele.

a tanácskozáson részt vett és felszólalt m.olle sturen, a nemzetközi szabványügyi szervezet főtitkára is.

a megnyitó ülés után megkezdődött az öt szekcióülés, amelyekben hazai és külföldi szakemberek megvitatják a szabványosítás feladatát a tudományos technikai forradalom megvalósításában, a nemzetközi munkamegosztásban, az érdekvédelemben, a gazdaságos termelésben és a korszerű vállalatvezetésben. /mti/

15.57/e

-31-

NF 16¹⁰

bb. 41. közmívelődési feladatot lát majd el az edelényi barokk kastély

vid/e fm hgy

1971. október 19.

a muzeumi és műemléki hónap borsodi rendezvényei során kedden edelényben tartotta ülését a megyei tanács műemléki albizottsága a nagyközség, valamint a műemlékvédelemben érdekelt társadalmi szervek vezetőivel közösen. az ülésen az ország egyik legjelentősebb barokk műemléke, az edelényi coburg-kastély hasznosításáról tárgyaltak.

a világhírű aggteleki barlangvidékre vezető ut mellett lévő egy emeletes kastélyt a 17. században építette L. huillier báró, aki a rákóczi családtól mint zálogbirtokot vette át az edelényi uradalmat. később tulajdonjogot nyert rá. örökösödés folytán került a coburg-hercegek birtokába, majd a felszabadulás után állami tulajdonba. a hatalmas kastélyt, amelynek termeit művészettörténeti értékű freskók díszítik, a műemléki felügyelőség és a borsod megyei tanács közös pénzügyi forrásaiból külsőleg helyreállították. a helyiségeket azonban jelenleg nem megfelelően hasznosítják. az edelényi nagyközségi tanács az utóbbi években több helyiséget felszabadított, amelyeket korábban lakás és óvoda céljaira használtak. a több mint száz helyiségből álló kastélyt azonban a nagyközségi tanács saját erejéből nem tudja üzemeltetni, s a keddi ülésen éppen az országos jelentőségű műemlék hasznosítása szerepelt a napirenden.

kastély építészettörténeti, művészi értékének ismertetése után a résztvevők elfogadták azt a javaslatot, hogy ott rendezék be az egyre fejlődő bányásztelepülés művelődési otthonát, a könyvtárat, valamint 200 személyes középiskolai diákotthont alakítsanak ki. a tervek szerint itt kapna helyet a nagyközség helytörténeti gyűjteménye is. a nagyközségi tanács vállalta, hogy a kastélyban még működő hivatalok, valamint a még ott lakók részére megfelelő helyet biztosít. a műemléki felügyelőség készíti el a szükséges helyreállítási, illetve átalakítási terveket, míg a borsod megyei tanács anyagi segítséget nyújt az elgondolás megvalósításához. a tervek szerint a festői környezetben lévő kastélyt a negyedik ötéves terv végére alakítják át új feladatának ellátására. /mti/

16.02/e

- 32 -

MF 16¹⁵

bb. 42. gázlók a dunán - kisebb teherrel közlekednek a hajók
vid/e ká hgy

1971. október 19.

az utóbbi száz évben kétszer volt az idehez hasonló alacsony vizállás a dunán. az alsódunavölgyi vízügyi igazgatóság folyószakaszán - solttól az országhatárig - hat helyen keztek kisebb-nagyobb gázlók. a paksi kanyarban mindössze 60 méter széles hajót, a kívánt 250 méter helyett. az alacsony vízű dunán állandó ügyeletet tartanak a kitűzőhajók. a veszélyes szakaszokon szinte naponta állítják az utat jelző bólyákat. az árut szállító uszályok a szokottnál kisebb teherrel közlekednek.

a duna alsó szakaszán, a hajótak biztosítására, 1980-ban fejezik be a folyam szabályozását. a munkálatok során már tuljutottak a paksi szakaszon, ahol a mostani veszélyes gázló kialakult. az itteni mederszükités részben azért maradt el, mert időt kellett hagyni ahhoz, hogy a természet is elősegítse a meder alakulását. a feltételek kedvezővé váltak, így 1972-ben mintegy 15 millió forintot költséggel megkezdik a paksi dunakanyar szabályozási munkáit. a jelenleg 500-600 méterre szélesedett dunai szakaszt 400 méterre szűkítik. ezzel biztonságosabbá válik a hajózás, mindenkor tartani tudják a hajózáshoz szükséges vízmélységet. /mti/

bb. 44. lakástextil börze szombathelyen

vid/e ká hgy

1971. október 19.

milyen lesz a közeljövő lakástextil divatja? - erről döntenek a szombathelyi savaria szálló télikertjében kedden kezdődött háromnapos lakástextil termékbemutatón. a lakástextil vállalat ez alkalommal többszáz színű, mintájú és fajtájú bútorszövetet, takarót és szőnyeget vonultat fel a textilnagyereskedelmi vállalatok, a nagyobb áruházak és a kiskereskedelem képviselői előtt.

az első nap tapasztalatai szerint a kereskedelem érdeklődése fokozottan a hazai ipar termékei felé fordul. /mti/

16.07/e

- 33 -

MF 16¹⁵

bb 43. sopronban befejeződött az országos szabászverseny - egyenlő szinten dolgoznak a fővárosi és a vidéki méretes szabóságok

vid/fm-ju hgy

1971. október 19.

sopronban kedden véget ért az idén tizedik alkalommal megrendezett országos szövetségi szabászverseny, amelyen 23 szervezet 130 női, férfi és egyenruházati modelljét mutatták be a szakmai közönségnek. a kétnapos verseny célja az volt, hogy bemutassa a jövő esztendő divatját, és alkalmat nyújtson a szabászoknak egymás munkája közvetlen tanulmányozására, új technológiák - így például a ragasztott eljárás - eddiginél szélesebbkörű alkalmazásának megismerésére is.

a tizedik országos szövetségi szabászverseny egyik legfontosabb - a megrendelőket, a vásárlókat is érintő - tapasztalata, hogy 1963. óta, amikor az első szabászversenyt rendezték, kiegyenlítődött a fővárosi és a vidéki méretes szabóságok közötti szintkülönbség, s ez nagyrészt az évenként megrendezett szakmai versenyeknek is köszönhető. az okisz labor tervezőin kívül ma már egyre több ruházati szervezet alkalmaz saját tervezőt. a szövetségi keretek között működő ruházati ipar fejlődését bizonyítja az is, hogy évről-évre jelentősebb arányban alkalmazzák a ,,ragasztásos,, technológiát, amelynek egyebek között az az előnye, hogy ezzel gyengébb minőségű anyagból is tartós, mutatós cikk készíthető. a szabászversenyen bemutatott modellek közül mintegy harminc női és férfi ruha készült ezzel az eljárással. /mti/

--

bb 45. egészségügyi gyermekotthon boldogkőváralján

vid/fm-ju hgy

1971. október 19.

a borsod megyei tanács egészségügyi osztályának kezdeményezésére a boldogkőváraljai tbc-gyógyintézetet egészségügyi gyermekotthonná alakították át. eddig ilyen intézmény a megyében nem működött, s a 3-18 éves magatehetetlen, testi- és szellemileg fogyatékosokat más megyékben lévő intézményekben tudták csak elhelyezni. a helyhiány miatt a betegek elhelyezésére sokszor éveket kellett várni.

a száz személyes egészségügyi gyermekotthonban szakképzett ápolók, gondozzák a fogyatékos gyermekeket. azoknál, akik egyszerűbb műveleteket el tudnak végezni, munkaterápiát is alkalmaznak. az új egészségügyi intézménybe kedden érkeztek az első betegek. /mti/

--

16.30/ju

- 34 -

N 1645

bb 46. az édosz somogy megyei bizottságának ülése - új kenyérgyárak építését tervezik

vid/fm-ju hgy

1971. október 19.

somogy megye és a balaton déli-partjának kenyér- és pékáru-ellátásáról tárgyalt kedden az édosz megyei bizottsága. megállapították: 1968. óta 23,5 millió forintos költséggel - új sütőüzemek építésével és a régiók korszerűsítésével - napi 40,5 tonnára emelték a sütőipar kapacitását. ez azonban még mindig nem elég. ezért új kenyérgyárak építését tervezik: a balatonvidék ellátásának javítása érdekében balatonbogláron, a kaposvári igények kielégítésére pedig a megszékelyen építenek egy-egy kenyérgyárat. az építkezés ügye már évek óta húzódik: a helykijelöléssel, tervezéssel kapcsolatos huzavona eddig 1,5 millió forintjába került a sütőiparnak. az építkezést - most - kapacitáshiány miatt nem tudják elkezdni. gondot okoz a szállítás is: 34 kenyérszállító kocsit vásárlását tervezték, ebből mindössze huszonkettőt vettek meg. a falvak egy részében még mindig lovackocsin jut el a kenyér meglehetősen nagy minőségromlással. a sütőipar gondja a szakmunkáshiány is, ami miatt rendkívül sok a túlóra. a pékek meglehetősen mostoha körülmények között dolgoznak. mivel a megyében sok a korszerűtlen üzem, e gond megoldása rövid időn belül nem várható. /mti/

--

bb 49. életmentőt tüntettek ki szombathelyen

vid/ká-ju hgy

1971. október 19.

ez év augusztus 3-án szennyvíz aknájavitást végeztek szombathelyen a közmű és mélyépítő vállalat dolgozói. az aknába leszállt két fiatal munkás, papp istván és benkő józsef, gázszivárgástól rosszul lett és segítségért kiáltott. a felszínen lévő munkatársuk azonnal értesítette a mentőket, a rendőrséget és a tűzoltóságot. az elsőként odaérkező mentőautó gépkocsivezetője sőtő jános késedelem nélkül leszállt az aknába, s bár közben ő is rosszul lett, segítségével sikertül megmenteni az akkor már eszméletlen bajbajutottat. sőtő jánosnak a szombathelyi mentőállomás gépkocsivezetőjének kedden dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke nyújtotta át az életmentő emlékérmét és a pénzjutalmat. /mti/

--

16.40/ju

- 35 -

N 1640

bb 47. a magyar vagon és gépgyár szocialista brigád vezetői-
nek tanácskozása

vid/ká-ju hgy

1971. október 19.

kedden gyűrött, a rába művelődési központban tartották ta-
nácskozásukat a vidák második legnagyobb üzemének, a magyar
vagon és gépgyárnak szocialista brigádvezetői. a tanácskozá-
son résztvett ocsenás tiber, a vas- fém és villamosenergia-
ipari dolgozók szakszervezetének titkára.

a gyár 340 brigádvezetője a harmadik országos brigádveze-
tői tanácskozás óta eltelt három év tapasztalatait elemezte.
megállapították, hogy a 16 ezer dolgozót foglalkoztató gyár
ban a szocialista brigádmozgalom fejlődésére a minőségi vál-
tozás jellemző. ezt bizonyítja az a körülmény, hogy míg 1969-
ben a szocialista brigádtagok 47.3 százaléka, ez évben már
65.7 százaléka vett, illetve vesz részt politikai képzésben.
a szakmai oktatásban résztvevő szocialista brigádtagok száma
három év alatt csaknem 10 százalékkal emelkedett.

a szocialista brigádvezetők behatóan foglalkoztak a
szocialista brigádmozgalom fejlődését gátló problémák-
kal is. megállapították többek között, hogy a brigádtagok tá-
jékoztatása nem megfelelő, a termelési tervekben, programok-
ban bekövetkezett változások csak későn jutnak a brigádok
tudomására. túlzott a brigádmozgalom adminisztrációja, egy-
szerűsíteni kell az értékelést. a brigádvezetők elismerés-
sel nyugtázták az erkölcsi megbecsülést, de hangsúlyozták,
hogy az anyagi megbecsülésnek is meghatározott szerepe van.
a jelenlevő mozgalmi vezetők egyetértettek abban, hogy a mun-
kaversenyben kitűntek erkölcsi és anyagi ösztönzését felül
kell vizsgálni és erre megfelelő intézkedéseket kell hozni.

résztvett és felszólalt a szocialista brigádvezetők
tanácskozásánhorváth ede, a gyár vezérigazgatója is. meg-
állapította, hogy a gyár dolgozóira nagy feladat hárul a
kormány kiemelt beruházásaként szereplő járműipari program
megvalósításában. az idén például 1970-hez viszonyítva
12-13 százalékkal kell emelni a termelési értéket. jövőre
ujabb 10.8 százalékos termelésnövekedést ír elő a terv a
magyar vagon és gépgyár részére. kérte a szocialista bri-
gádok vezetőit, hogy mint eddig, a jövőben is legyenek lendi-
tői e nagyszerű program végrehajtásának. /mti/

..-

16.45/ju

- 36 -

M 16^{or}

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

1971. október 19.

a mai bb. 33. számú „hatszázötvenöt takaró...”, című hírünk
utolsó mondata helyesen a következő:

„a nagygyűlésen felszólalt chau tho thong is, aki a sza-
badságáért küzdő vietnami nép köszönetét tolmácsolta, majd ezt
követően került sor az ajándék átadására.., /mti/

..-

bb. 48. a községekben fontos kulturális tényező a mozi

vid/e fm hgy

1971. október 19.

a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden a megye
közművelődési intézményhálózatának helyzetéről tárgyalt. az ülés-
sen megállapították, hogy a megye a felszabadulás előtti korszak-
ból alig örökölt ilyen intézményeket. tudományos igényű muzeu-
ma nem volt, hivatásos képzőművész nem élt a megyében, a megye-
székhely nélkülözötte a zeneiskolát, s gyengén működtek a községi
olvasókörök is.

zala megyében jelenleg 287 könyvkölcsönző hely működik,
több mint 51 000 beiratkozott olvasóval. a könyvtáraknak azon-
ban csak 35 százaléka alkalmas kulturális missziója betöltésére, a töb-
bi ugyanis vagy irodában, vagy iskolai tanteremben működik. ha-
sonló a művelődési otthonok helyzete is. a meglévő 215 művelődési
otthonnak legfeljebb a fele alkalmas céljának betöltésére, de 46
olyan települése is van a megyének, ahol egyáltalán nincs társas
összejövetelre alkalmas helyiség. a végrehajtó bizottság megállá-
pítása szerint a megye minden településén fontos kulturális ténye-
ző a mozi: több vetítőhely van, mint a nyilvántartott belterüle-
ti lakótelepülések száma.

kiemelkedő a megyében az alsófoku zenei oktatás helyzete.
négy zeneiskola és több zeneoktatói munkaközösség működik és éven-
ként 1800-2000 tanuló rendszeres oktatását biztosítják. a képzőmű-
vészeti kultúra fellendítésében jelentős szerepe van annak a ki-
lenc hivatásos képző- és iparművésznek, akik az elmúlt évtizedben
telepedtek le a megyében.

/folyt.köv./

16.45/e

- 37 -

M 16^{or}

bb. 48. /a községekben...folyt./e

a fontosabb fejlesztési feladatok közé sorolták a könyvtár-hálózat fejlesztését, a megyei könyvtár bővítését, lenti nagyközség új járási könyvtárának megépítését. a kisközségek könyvtári ellátására az eddigi tapasztalatok szerint a legalkalmasabbnak a körzeti könyvtárak rendszerének kialakítását tartják, ennek figyelembevételével készítik el a hálózat fejlesztési tervét. a végrehajtó bizottság a közművelődés színvonalának emelése érdekében szükségesnek tartja, hogy a körzeti közművelődési intézmények élén szakképzett, főhivatású vezető álljon. /mti/

bb. 50. fácánexport kecskemétről

vid/e ká hgy

1971. október 19.

kecskemétre érkezik a lőtt vad a nagyalföld vadásztársaságaitól. a négy megye vadászszákmányát fogadó mavad telepre hétfőn és kedden futott be az idény legnagyobb fácánkakas szállítmánya: több mint kétezer vadmadár. a vadszárnyasok exportja megkezdődött: az első szállítmányt franciaországba továbbították. az ékes tollu kakasok többnyire kopasztottan, konyhakészen jutnak el a vevőkhöz. a fácán, a vadkacsa, a fogoly feldolgozására külön üzemet rendeztek be kecskeméten, ahol a vevő igényének megfelelő előkészítést kap az áru. az apróvadászok és szarvas feldolgozásával is foglalkoznak a hűtőtárolóval ellátott mavad telepen. ez a vadhus is darabolt áruként, sütéshez, főzéshez előkészítve kerül határainkon túlra. /mti/

bb. 53. külkey lászló negyedszázada az operaház színpadán

i fe/tr/e zs hgy

1971. október 19.

bensőséges ünnepségen köszöntötték kedden külkey lászlót, az operaház magánénekesét operaházi tagságának 25. évfordulója alkalmából. az igazgatóság nevében koródy andrás, az operaház első karmestere, a magánénekesek nevében szellő lajos köszöntötte a jubiléumot. /mti/

16.50/e

- 38 -

NA 165

bb 51. gazdag eseménysorozat a magyar szovjet baráti társaság őszi programjában

t ms/mm-ju zs hgy

1971. október 19.

a magyar szovjet baráti társaság országos elnöksége kedden a parlament gobelín termében nagy mária főtitkár elnöklésével ülést tartott. dr. mihályfi ernő, az mszbt elnöke az ügyvezető elnökség nevében javaslatot terjesztett elő a társaság országos értekezletének november 22-23-ára történő összehívásáról, majd ismertette az országos értekezlet elé kerülő elnökségi beszámoló tervezetét. a tervezetet az országos elnökség elfogadta és felhatalmazta az ügyvezető elnökséget, hogy a vitában felmerült gondolatokkal kiegészítve dolgozza ki a beszámoló végleges szövegét.

ezután ligeti lajos akadémikus, a társaság alelnöke ismertette az mszbt működési szabályzatának kidolgozására küldött bizottság javaslatát, amelyet több felszólalás után ugyancsak kiegészítésekkel fogadtak el.

végül megvitatták és elfogadták az év hátralévő hónapjaira szóló munkatervet. az őszi hónapok változatos, gazdag eseménysorozatában az első a kell a jó könyv című olvasópályázat, melyet 25 társadalmi szervvel közösen hirdetnek meg. a pályázat a jövő év októberében ér véget és a sikeres pályázók között mintegy 150 ezer forint értékű díjat sorsolnak majd ki. az első díj egy zsiguli személygépkocsi.

november 4-6 között szekszárdon kerül sor az auróra 71-re, a szovjet költészet és próza országos fesztiváljára. november 15-én és 16-án a technika házában kezdődnek a szovjet műszaki és agrártudományi filmapok, amelyeket több vidéki városban is megrendeznek, összesen 15 műszaki és 8 mezőgazdasági tárgyú filmet vetítenek, amelyek beszámolnak a szovjet tudomány és technika legújabb, világraszóló eredményeiről.

az őszi program kiemelkedő eseménysorozata a szovjet hős városok - moszkva, leningrád, kijev, odessza, volgográd és szarvasztopol - hete lesz, amelyet budapesten és hat megyében rendeznek meg. ebből az alkalomból hazánkba érkezik a pjatnyickij együttes. a hős városokból két-két tagú küldöttségek látogatnak el az ünnepségeket rendező magyar testvérvárosokba, megyékbe. a megnyitó ünnepség november 26-án a vigszínházban lesz. ugyanezen a napon délután a nemzeti múzeumban megnyitják a hős városokról az mszbt, a nemzeti múzeum és a munkásmozgalmi múzeum közreműködésével rendezett központi kiállításot. a szovjet vendégek budapesten és vidéken számos előadást tartanak, kiállításokon, baráti találkozókra vesznek részt.

/ folyt. köv. /

16.45/ju

NA 1705

- 39 -

bb 51. / gazdag eseménysorozat ... 1. folyt./-ju

a vitában az elnökség tagjai közül alpári pál, drucker tiber, erdey-gruz tiber, nemes katalin, dr. orbán lászló, dr. révai géza és tétényi péter szólalt fel. /mti/

(Tiber révai)

bb 52. mi az oka a leggyakoribb bányászbaeseteknek? - nagy-szabásu ellenőrzés a tatabányai szénmedencében

vid/fm-ju hgy

1971. október 19.

az országos bányaműszaki főfelügyelőség szervezésében kedden több napig tartó általános ellenőrzés kezdődött a tatabányai szénmedencében. a vizsgálat megkezdése előtt kreffly gábor, a főfelügyelőség elnökhelyettese ismertette, hogy mi tette szükségessé a komplex ellenőrzést. elmondotta, hogy tatabányán 1962-ben végeztek a mostanihoz hasonló átfogó vizsgálatot. azóta új üzemeket építettek a szénmedencében, új típusu gépeket állítottak munkába és új művelési technológiákat honosítottak meg. mindezekkel lényegesen javultak a biztonságos munka feltételei, de a bányákban ugyanakkor új baleseti források keletkeztek, az új, korszerű biztosító berendezések széleskörű alkalmazásának ellenére is különösen gyakori a kőzetomlásból származó sérülés. még mindig sok baleset történik a föld alatti és a külszíni szénzállításoknál is. indokoltá tette a z általános ellenőrzést az is, hogy az utóbbi években új munkásvédelmi előírások léptek életbe, s a bányahatóság most meg akar győződni arról is, miként javították ezek az új rendeletek a biztonsági helyzetet. kreffly gábor hangsúlyozta, hogy az átfogó vizsgálat segítő szándéku, az észlelt hiányosságok megszüntetésére javaslatokat tesznek. ugyanakkor azokat az új módszereket, amelyekkel javították a tatabányaiak a bányabiztonságot, javasolni fogják más hazai szénbányáknak bevezetésre. a vizsgálatban tapasztalatszerzés céljából részt vesznek a miskolci, a pécsi, a salgótarjáni és a veszprémi kerületi bányaműszaki felügyelőség dolgozói.

a vizsgálatot nyolc föld alatti és két külszíni üzemre terjesztik ki. az ellenőrző csoportok számva veszik, hogy mi az oka a leggyakoribb bányászbaeseteknek. többek között felméri, hogyan tartják be a biztonsági előírásokat, milyen intézkedéseket tesznek a főbb bányaveszélyek elhárítására, hogyan tárolják, szállítják a robbantóanyagokat. felülvizsgálják a munkahelyek levegőellátását, a gépek, villamos-berendezések állapotát. ellenőrzik azt is, hogy a nőkre és a fiatalokra vonatkozó előírásokat miként tartják be, s általában hogyan történik a balesetek kivizsgálása. az ellenőrzésekről mindenütt jegyzőkönyvet készítenek, s határidőket szabnak a hiányosságok felszámolására.

pénteken tanácskozáson értékelik az általános bányael-
lenőrzés tapasztalatait. /mti/

..-

17.00/ju

- 40 -

M-1770

bb. 54. aláírták a magyar-szovjet jogsegély-szerződés kiegészítéséről szóló jegyzőkönyvet

gg/e zs hgy

1971. október 19.

dr. korom Mihály igazságügyminiszter és vlagyimir ivanovics tyerebilov, a szovjetunió igazságügyminisztere kedden aláírta a magyar-szovjet jogsegély-szerződés kiegészítéséről szóló jegyzőkönyvet. hazánk 1958-ban kötött jogsegély-szerződést a szovjetunióval. a több mint egy évtizede hatályban lévő szerződés a két állam közötti jogi kapcsolatokat megfelelően szabályozta. a most aláírt jegyzőkönyv a szerződés alkalmazása során szerzett tapasztalatokat figyelembe véve módosítja a szerződés egyes rendelkezéseit, különös figyelemmel az állampolgárok jogainak hathatósabb védelméhez fűződő kölcsönös érdekekre. a jegyzőkönyv főként az állampolgárok házassági, házassági vagyoni és gyermektartási ügyeire tartalmaz új, illetve módosított szabályokat. /mti/

..-

bb. 55. kedden budapestre érkezett

tm/e zs hgy

1971. október 19.

adeline cacan, a párizsi petit palais és martin mery, a bordeauxi muzeum igazgatónöje; részt vesznek szerda délután a szépművészeti muzeumban „párizsi muzeumok kincsei”, című kiállítás megnyitóján. /mti/

..-

bb. 56. országos tanácskozás a szocialista hazafiaságról egerben

vid/e fm hgy

1971. október 19.

eger város tanácsa, a honvédelmi minisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a magyar írók szövetsége rendezésében - a hazafias népfőrt és a Kisz központi bizottságának közreműködésével - kedden megkezdődött egerben a szocialista hazafiaság kérdéseivel foglalkozó kétnapos országos tanácskozás. a jelentős eseményre érkezett vendégeket a város központjában, a dobó-téren katonai diszszemplével fogadták. a rendező szervek és a vendéglátó város nevében pelyhe szilárd, az MSZMP egri városi bizottságának első titkára köszöntötte a jelenlévőket, hangoztatta, hogy ezuttal már ötödik alkalommal kerül sor egerben a szocialista hazafiaság kérdéseivel foglalkozó rangos tanácskozásra, amelynek évről-évre a nagymultu város nyújt otthont. /folyt.köv./

17.08/e

- 41 -

M-1725

bb. 56. /országos tanácskozás...folyt./e

délután a városi tanács dísztermében került sor a tanácskozáásra. a díszelnökségben helyet foglalt oláh györgy, az mszmp heves megyei bizottságának első titkára, kárpáti ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, politikai főcsoportfőnök, szabó ferenc, a magyar utőrők szövetségének főtitkára, fekete győr endre, a heves megyei tanács elnöke, valamint az irodalmi és tudományos élet számos vezető képviselője.

dr. varga jános, a városi tanács elnöke köszöntötte a tanácskozás mintegy 200 résztvevőjét. ezt követően dr. köpeczi béla akadémikus, a magyar tudományos akadémia megbízott főtitkára tartotta meg a főreferátumot „hazafiság, történettudomány, történelemtanítás”, címmel.

innen embargó 20.00 óráig!

este a rendező szervek fogadást adtak a tanácskozás résztvevőinek tiszteletére a park szállóban, ahol a honvédelmi miniszter nevében kárpáti ferenc miniszterhelyettes, a művelődésügyi miniszter nevében dr. orbán lászló, a miniszter első helyettese kitüntetések és jutalmakat adott át a hazafias és honvédelmi nevelés terén elért eredmények elismeréseként.

a „haza szolgálatáért érdemérem”, arany fokozatát hárman, ezüst fokozatát hatan, bronz fokozatát pedig ketten kapták. az „oktatásügy kiváló dolgozója”, kitüntetésben hatan részesültek. a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke az 1971. évi honvédelmi témájú irodalmi pályázat résztvevői közül nívó-díjban részesítette bertha bulcsu, galambos lajos, gáll istván, fábián zoltán, molnár géza, szakonyi károly írókat./mti/

bb. 57. vita a „kongresszusi levélről”, - a kollektív szerződések megkötésének tapasztalatai - ülést tartott a kisz kb ifjúsági munkás tanácsa

t pr/fk/e zs hgy

1971. október 19.

főcze lajosnak, a kisz kb titkárának elnökletével kedden a csepeli munkásotthonban ülést tartott a kisz kb ifjúsági munkás tanácsa. az értekezlet első témája szorosan kapcsolódott az ifjúsági szövetség közelgő 8. kongresszusának előkészítéséhez: a tanács tagjai tájékoztatót hallgattak meg a kisz kb kongresszusi levelének vita-tapasztalatairól.

/folyt.köv./
17.13/e

- 42 -

NA 1730

bb. 57. /vita a ...folyt./e

a részletes felmérés megállapításai szerint az ifjúságok számottevően kivették részüket a levél nyomán kibontakozott országos beszélgetésből. figyelemre méltó, hasznos javaslatokkal, indítványokkal járultak hozzá a kongresszus majdani érdemi munkájához. az üzemek, gyárak, vállalatok fiatal dolgozói nagy felelősséggel alkottak véleményt az ifjúsági mozgalomról, élet- és munkakörülményeiről.

az ifjúsági munkás tanács megvitatta az 1971-75-re megkötött kollektív szerződések tapasztalatait. megállapították: a vállalati alkotmányok megalkotásának előkészítéséből a legtöbb munkahelyi kiszervezet kivette részét. a tapasztalatok arra utalnak, hogy sikerült növelni a vállalati szociális juttatásokat, a lakásépítések támogatására, az üdültetésre biztosított összegeket. nem alakult viszont megfelelően a helyzet a teljesítmények és a bérek közötti összhang megteremtésében, az egy-egy esztendőre tervezett bérfejlesztés igen alacsony, átlag 1,5-3 százalék. a legtöbb visszasság a túlmunka meghatározása terén történt, sokhelyütt emelték például a túlórákeret felső határát, nem maximalizálták a pihenő, illetve szabadnapokon végezhető túlmunkát. örvendetes vonása az új kollektív szerződéseknek, hogy csaknem mindenütt jelentősen növekedtek a törzsgárda-tagokat megillető kedvezmények. több kollektív szerződés azt is előírta, hogy indulási segéllyel - 500-1500 forinttal - kell támogatni az első munkahelyükre belépő pályakezdő fiatalokat, míg számos vállalatnál normaközvetményben részesítik őket. általánosnak mondható az a helyes gyakorlat is, hogy a kezdő szakemberek fizetését tanulmányi eredményük figyelembe vételével állapítják meg.

a tanács tagjai az ülés végeztével a csepel vas- és fémművekbe látogattak./mti/

bb. 60. szurdi istván

pá/e la

1971. október 19.

belkereskedelmi miniszter és dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes kedden hazaérkezett brnóból. a miniszter és helyettese az inteco 71 nemzetközi kereskedelemügyi, üzletberendezési és vendéglátóipari szakkiállításán vett részt./mti/

17.16/e

- 43 -

NA 1735

bb. 58. Intézőbizottság alakult Sopron város 700 éves jubileumának megünneplésére

vid/e fm la

1971. október 19.

Sopron 1977-ben ünnepli önálló királyi várossá válásának 700 éves jubileumát. az ünnepségek előkészítésére kedden a városi tanácson Intéző Bizottságot alakítottak. a bizottság elnökévé Erdély Sándort, a városi tanács elnökét választották, tagjai a nagymultú város történetét ismerő, jelenlegi életét gazdasági, társadalmi vonatkozásban eredményesen irányító, a közéletben jelentős feladatokat vállaló soproniak közül kerültek ki. az Intéző Bizottság több szakbizottságra tagozódik, s a jubileumig, 1977-ig hátralévő időt felhasználva alakítja ki folyamatos munkával, a lakosság széleskörű bevonásával a jubileum jegyében lezajló kulturális-társadalmi programot. külön szakbizottság foglalkozik a város történelmi, építészeti műemlékeinek rekonstrukciójával. a közeljövőben megalkotják a jubileumi emlékbizottságot is. /mt1/

bb. 59. széleskörű kutatás a fertő-tó vízkészletének megmentésére

vid/e fm la

1971. október 19.

Széleskörű, alapos kutatásra van szükség ahhoz, hogy néhány évtizeden belül ne száradjon ki a fertő-tó -, állapították meg a magyar hidrológiai társaság kedden Sopronban tartott ülésén. az eddigi kutatások eredményeiről és a tó vízkészletének várható alakulásáról tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást köhidi Róbert, az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság főmérnöke.

A fertő-tó vidéke nagyrészt a természetes csapadékból nyeri vízkészletének utánpótlását. a tó vízszintjét csak kismértékben növeli az osztrák területen lévő vulka és a hazai vizek közé számító rákos-patak. ez volt az oka annak, hogy több alkalommal - 1811-13 és 1864-70 között - szinte teljesen kiszáradt a tó. a vízszint ingadozására jellemző, hogy a kiapadás veszélyén kívül 1965-ben vízszint árvízzel fenyegetett a máskor oly szelíd fertő-tó. a soproni hidrológus társaság tagjai közül jelenleg harmincan foglalkoznak a tó vízkészlete állandósításának problémájával, amelynek megoldása azért is fontos, mert a soproni városi tanács elhatározta a tó környékének üdülőtelleppé fejlesztését. az elképzelések szerint - megfelelő csatorna-rendszer kiépítésével, zsilipek közbeiktatásával - a réba vízával töltik majd fel a kívánt szintre a fertő-tavat. /mt1/

17.22/e

- 44 -

NA 17³⁰

bb. 62. megkezdődött a bolgár orvostudományi hét

t ms/tr/e la

1971. október 19.

A magyar-bolgár egészségügyi egyezmény értelmében az idén először került sor orvostudományi hét kölcsönös megrendezésére. a magyar orvostudomány képviselőinek a közelmult hetekben lezajlott bulgáriai látogatása és előadás-sorozata viszonzásaként most hét neves bolgár szakember érkezett hazánkba.

A bolgár orvostudományi hét kedden a Semmelweis Orvostudományi Egyetem 1. számú kórbonctani intézetének előadótermében az egyetem és a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetsége tudományos ülésével kezdődött. az ünnepélyes megnyitáson résztvett sztrasimir iliev nagykövetségi tanácsos, a bolgár nagykövetség ideiglenes ügyvivője is.

Dr. Farádi László, az egészségügyi miniszter első helyettese megnyitó beszédében meleg szavakkal köszöntötte a bolgár vendégeket.

A bolgár nemzeti orvosképzés és orvostudomány a kedvezőtlen történelmi körülmények következtében a miénknél jóval később indulhatott csak meg - mondotta többek között. - ennek ellenére a bolgár orvosok számos tudományterületen a nemzetközi élvonalba küzdöttek fel magukat. a bolgár népköztársaságban járt hazai vezető orvosszakemberek egyebek között a kardiológia terén és a magas vérnyomás-betegség kutatásában, valamint a közegészségtan, a mikrobiológia és számos klinikai orvostudomány művelésében elért bolgár eredményekről minden alkalommal a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. őszintén reméljük, hogy a most kezdődő ünnepi hét nemcsak a bolgár orvostudomány egyes eredményeinek ismertetésére nyújt módot, hanem a konkrét munkakapcsolatok felvételére és továbbfejlesztésére is -, hangoztatta dr. Farádi László.

A vendégek nevében nacso nacsev professzor, a szófiai orvostudományi egyetem élettani intézetének igazgatója mondott köszönetet az üdvözlésért. méltatta a magyar orvostudomány fejlettségét és a magyar-bolgár orvosi kapcsolatok jelentőségét mindkét ország orvostudományának fejlődése szempontjából.

/folyt.köv./

17.26/e

- 45 -

NA 17³⁰

bb. 62. /megkezdődött...folyt./e

ezután megkezdődtek a vendégek előadásai. elsőnek a megjelenésben akadályozott dr. kalcsó markov akadémikusnak, a szófiai orvostudományi egyetem mikrobiológiai tanszéke vezetőjének előadását olvasták fel, amelyben staphylococcusokon folytatott bakteriológiai vizsgálatokról számolt be. dr. dobrij kiprov, a bolgár orvostudományi akadémia tudományos csoportjának munkatársa a mesterségesen előidézett kísérletes magas vérnyomás-kor a sejtekben végbemenő egyes változásokról adott elő. az ülés résztvevői az előadásokat nagy elismeréssel fogadták.

szerdán és csütörtökön a vendégek csoportokra oszolva a három vidéki orvostudományi egyetemen - pécsen, szegeden és debrecenben - tartanak előadásokat. /mti/

bb. 61. puja frigyos,

gk/e la

1971. október 19.

a külügyminiszter első helyettese fogadta ahmed saleh al-shairt, a jemeni népi demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövét, aki a közelműködésben adja át megbízólevelét. /mti/

bb. 63. művészeti díjak átadása debrecenben

vid/e fm la

1971. október 19.

a hajdu-bihar megyei és a debreceni városi tanács által 1967-ben alapított művészeti díjat az idén dr. béres andrás, a debreceni népi együttes vezetője, kertész gyula, a csokonai színház opera-rendezője, dr. kovács kálmán, az irodalomtudományok kandidátusa, az alföld főszerkesztője, józsa jános debreceni és madarász gyula hajdunánási festőművész nyerte el. a díjakat kedden - debrecen felszabadulásának évfordulója alkalmából - dr. ács istván, a városi tanács elnöke adta át. /mti/

17.30/e

- 46 -

NA 17.11

bb. 65. szentgyörgyi istván színművészről nevezték el a diósjenői művelődési házat

vid/e fm la

1971. október 19.

szentgyörgyi istvánról, a magyar színművészet kiemelkedő egyéniségéről nevezték el a diósjenői művelődési házat.

szentgyörgyi istván a nógrád megyei diósjenőn született, 1842-ben. apja papnak szánta, de őt a papi pálya nem vonzotta. a debreceni kollégium elvégzése után rövid ideig dabason tanítóskodott, majd 19 éves korában, családjának akaratára ellenére, kassán felcsapott színésznek. kassa, nagyvárad, temesvár, ismét kassa, majd a budai várszínház egy-egy állomása szentgyörgyi pályafutásának. a kolozsvári nemzeti színházhoz 1871-ben került, s attól 1931-ben bekövetkezett haláláig nem vált meg. szentgyörgyi istván - bár a korabeli színház szokásai szerint „mindent” játszott - a hazai és külföldi színészi hírnevét a klasszikus darabokban nyújtott realista ábrázolásmódjával alapozta meg.

színpadi alakításain kívül jelentős részt vállalt a magyar filmművészet megeremtésében is, számos némafilmben játszott főszerepet. szentgyörgyi istván volt az első színész, aki - a kolozsvári nemzeti színház vezető művészeként - megkapta az „örökös tagsági oklevelet”,. nyolcvankilenc éves korában neki ítéltek a greguss-díjat, a legnagyobb elismerést, amelyet akkor színész elnyerhetett.

a névadó ünnepségre kedden, a diósjenői művelődési házban került sor, ahol gresina istván, a megyei tanács rétsági járási hivatalának elnöke mondott beszédet. az ünnepség után nyílt meg a nagy színművész életét, munkásságát bemutató kiállítás.

a névadó alkalmából emléktáblát lepleztek le szentgyörgyi istván szülőházán. megleghangu táviratban üdvözölte a diósjenőiek a marosvásárhelyi szentgyörgyi istván színművészeti intézet rektora, szabó lajos.

az ünnepség után a résztvevők bemutatták „a vén bakancsos és fia, a huszár”, című magyar filmet, amely szentgyörgyi egyik emlékezetes alakítását örzi. /mti/

17.35/e

- 47 -

NA 18.00

bb. 64. ujságíró studio pécselt

vid/e ká la

1971. október 19.

dr. várkonyi péter államtitkárnak, a minisztertanács tájékoztatási hivatala elnökének előadásával kedden ünnepélyesen megnyílt a pécsi ujságíró studio. a muosz, a tit és a dunántúli napló szervezésében tavaly indult először ujságíró studio pécselt azzal a céllal, hogy fiatal tehetségeknek, az üzemi lapok társadalmi aktiváinak lehetővé tegyék a szakma megismerését.

az idén már két - kezdő és haladó - tagozattal, hatvan hallgatóval szervezték a studiót. az utóbbi években több tsz és állami gazdaság indított üzemi lapot, s újabbak tervezik ilyen megjelentetését. baranyában, ahol egy-egy tsz általában négy-öt falu határában működik, az üzemi lap jó szolgálatot tesz a tagság tájékoztatásában. erre tekintettel az ujságíró studio kezdő tagozatát ezúttal a mezőgazdasági üzemi lapokra szakosítottan szervezték. a studio előadásait budapesti szakemberek, ujságírók és a dunántúli napló munkatársai tartják. /mti/

bb. 66. befejeződött a szüret a fejér megyei borvidéken

vid/e fm la

1971. október 19.

az utolsó szőlőfürtöket is leszüretelték a tőkéről fejér megye borvidékein, s kedd estére megyszerte befejeződött a szüret.

móron, az ezerjő hazájában 700 holdról szedték le a leánykát, a traminit, a zöldszilvánt, az ezerjót és a rizlingszilvánt. a szőlő minősége jó volt, 18-19 cukorfokot mértek a szakemberek.

a termés mennyiségével is elégedettek a gazdaság vezetői: holdanként 40 mázsa szőlőt takarított be az állami gazdaság, a vidék legnagyobb „szőlősgazdája,,.

befejeződött a nagy munka a pezsgőszőlők vidékén, etyeken is, a budafoki állami pincegazdaság célgazdaságában, ahol a nemes ital alapanyagát termelik. itt 606 hold termése került a putonyokba. a mustot budafokra szállították, ahol kétévi érlelés után palackozzák majd a gyöngyöző, ünnepi italt. /mti/

17.48/e

- 48 -

NA 1805

bb. 67. papi békegyűlések

ö vid-fm/mné/e la

1971. október 19.

katolikus, illetve protestáns lelkészek részvételével kedden békegyűléseket tartottak zalaegerszegen és szegeden. a gyűléseken tájékoztató hangzott el az időszerű nemzetközi kérdésekről. /mti/

bb. 68. diplomáciai hírek

tr/e zs la

1971. október 19.

kim ir szen, a koreai munkapárt központi bizottságának főtájtára, a koreai népi demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnöke és coj jen gen, a koreai népi demokratikus köztársaság legfelsőbb népi gyűlése elnökségének elnöke táviratban mondott köszönetet kádár jánosnak, losonczi pálnak és fock jónőnek a kndk nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságokért.

ugyancsak táviratban mondott köszönetet az üdvözléért pek nam un, a kndk legfelsőbb népi gyűlésének elnöke apró antalnak és ho dám külügyminiszter péter jánosnak.

x x x

csatorday károly külügyminiszterhelyettes kedden new yorkba utazott, hogy átvegye az ensz-közgyűlés 26. ülészakán résztvevő magyar küldöttség vezetését.

x x x

nagy jános külügyminiszterhelyettes és felesége meghívására a budapesten akkreditált misszióvezetők és feleségeik megtekintették a nagytényi kastélymuzeumot.

a muzeum megtekintése után a revival együttes, keönch boldi-zsár közreműködésével koncertet adott a vendégek tiszteletére a kastélymuzeum nagytermében.

x x x

gowon tábornok, nigériai államfő táviratban köszönte meg losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének nigéria nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságait. /mti/

17.53/e

-49 -

NA 1810

bb. 69. a szocialista országok pártfőiskolai vezetőinek konferenciája tihanyban

vid/e fm la

1971. október 19.

tihanyban kedden megkezdődött nyolc szocialista ország - bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, mongólia, a német demokratikus köztársaság, a szovjetunió és románia - pártfőiskolai vezetőinek konferenciája. nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a politikai főiskola rektora mondott megnyitó beszédet, s köszöntötte a résztvevőket.

a szocialista országok pártfőiskoláinak vezetői megvitatták az oktató-nevelő munka időszerű kérdéseit és a további együttműködés lehetőségeit. /mti/

bb. 71. olasz vendégek a partizán szövetségben

t vt/pá/e zs la

1971. október 19.

az olasz politikai üldözöttek és antifasiszták szövetsége /anpia/ livornoi szervezetének küldöttsége látogatott kedden délután a magyar partizán szövetség székházába. a vendégek - akik a partizán szövetség meghívására érkeztek hazánkba - olyan egykori magyar partizánokkal, ellenállókkal találkoztak, akik közül többen a 2. világháború idején az olaszországi munkásmozgalomban tevékenykedtek. a delegációt a magyar partizán szövetség országos bizottsága nevében ráth károly, az országos bizottság tagja üdvözölte, majd szívélyes, baráti beszélgetést folytattak egymással a vendégek és a vendéglátók. /mti/

bb. 72. művészeti szabadegyetem nyílt keszthelyen

vid/e ká la

1971. október 19.

keszthelyen kedden megnyílt a művészeti szabadegyetem. a szabadegyetemen, amelyen idegenforgalmi fakultást is szerveztek, tíz vetítéssel egybekötött előadást tartanak a mintegy 150 hallgató előtt. /mti/

18.15/e

- 50 -

MF 1820

bb. 70. hatékonyabbá kell tenni a minőség védelmét! - a komárom megyei tanács vb ülése

vid/e fm la

1971. október 19.

a komárom megyei népi ellenőrök körülbelül egy éve megvizsgálták a fogyasztási cikkek és az építőanyagok minőségét, megnézték a minőségvédelmi rendszer hatékonyságát, a minőség és az áralakulás összefüggését. a legtöbb hiányosságot a ruházati cikkeknel és az építőanyagoknál találták. most négy üzemben és több mint husz iparcikk-boltban, áfész-üzletben, illetve áruházban nézték meg, mit tettek azóta a hibák kijavítása érdekében. a vizsgálat tapasztalatairól kedden tájékoztatta a megyei neb a megyei tanács végrehajtó bizottságát.

a vizsgálat eredménye arra figyelmeztet, hogy a jelenteg érvényben lévő ösztönzők nem hatnak eléggé a minőségjavításra. a kereskedelem nem képes megfelelően ellenőrizni sem a szabványok betartását, sem a termékek változása miatt bekövetkezett árváltozásokat. ennek fő oka, hogy több fontos cikkből nem kielégítő a kínálat, ezért a kereskedelem kénytelen azt beszerezni, amit éppen kaphat. ugyanakkor lényegtelen változtatással, de azonos minőségben gyártott ruházati cikkeket indokolatlanul magasabb áron hoznak forgalomba.

gondot okoz az is, hogy a kereskedelem nincs ellátva minőségvizsgáló berendezésekkel. a bolti dolgozók egyrészt a szakértelme sem megfelelő a minőség ellenőrzésére. fokozza a gondokat a raktárhiány. a tűzép-telepeken például az alapvizsgálat alkalmával kifogásolták a faszervezetek tárolását. a helyzet azóta sem változott, s az időjárás viszontagságaitól kárt szenvedett árut változatlan értékben kínálják eladásra. az alapvizsgálatnál kifogásolták a tatabi téglagyár minőségi ellenőrzését. most az a furcsa helyzet állt elő, hogy a minőség ellenőrzésével a kemencék művezetőit bízták meg. így saját magukat kellene bíráltniok. ugyanakkor örvendetes tényként állapították meg a népi ellenőrök, hogy a nyergesujfalui eternitgyárban jelentős erőfeszítéseket tesznek a termékekkel kapcsolatos mennyiségi és minőségi igények kielégítésére.

a vizsgálat alapján a megyei tanács végrehajtó bizottsága utasította a kereskedelmi osztályt, dolgozzon ki intézkedési tervet azoknak a hiányosságoknak a megszüntetésére, amelyek a megyei vállalatok hatáskörébe tartoznak. a neb felhívta a tatabi téglagyár és a tűzép illetékes vezetőinek figyelmét is a tennivalókra. /mti/

18.18/e

- 51 -

MF 1825

bb. 73. a helyi erők összefogásával jelentősen növelni lehet az egészségügyi munka színvonalát - dorogon ülésezett az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága

vid/e fm. la

1971. október 19.

az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága dr. pesta lászló elnökletével kedden dorogon, az egészségügyi kombinátban tartott ülést. a tanácskozáson résztvettek a megye, a dorogi járás és esztergom párt-, állami és tömegszervezeti vezetői, a terület több vezető főorvosa. dr. zsemberi dezső, az ez év elején egyesített esztergom-dorogi kórház és rendelőintézet igazgatója számolt be arról, hogy az összevonással, a nagyobb egészségügyi bázis működésével hogyan kívánják a lakosság egészségügyi ellátását bővíteni. esztergomban nagyobb kórház, dorogon korszerűbb rendelőintézet működik. az anyagi erők koncentrálásával, a párhuzamos osztályok átrendezésével, illetve összehangolásával jobb ellátást tudnak biztosítani az erősen iparosodott és így nagyobb igényű vidéken. meg tudják valósítani a kórház-rendelőintézeti egységet annál is inkább, mert az üzemorvosi, körzeti és gyermekorvosi ellátás is ehhez kapcsolódik. a kórház-orvosok többsége a járóbeteg-ellátásba is bekapcsolódik. ugyanakkor mód nyílik az indokolatlan mellékállások és óraszámok csökkentésére. ennek révén lehetőség adódik fiatal orvosok alkalmazására. az egyesített költségvetés módot ad az ágy mellett dolgozó közepkáderek bérének újabb emelésére, a törzsgárda-tagok fokozottabb dotálására és az egészségügyi dolgozók munka- és életkörülményeit javító sok más intézkedésre. az összevonás eredményeként a legtöbb „hiányszakmában”, így például a röntgen- és a szemészeti osztályon is elegendő orvossal rendelkeznek már.

a bizottság tagjai nemcsak az esztergomban és dorogon kialakult helyzetről, hanem arról is képet kaptak, hogy komárom megyében a helyi erők, a párt-, az állami és a társadalmi szervek összefogásával, nem utolsósorban az üzemek anyagi támogatásával hogyan javítják az egészségügyi ellátást. bár a megyében hét kórház van, mégis rendkívül nagy gondokkal küzdenek. ezek a kórházak többségükben nem egészségügyi célokra épültek. jóllehet az ezer lakosra jutó ágyak számában nem áll rosszul a megye, de az ágyszámot az alapterület rovására növelték, így a kórházak rendkívül zsúfoltak, sok szociális és kezelő helyiség hiányzik. ezeket is be- tegszobákká alakították át. hogy ilyen nehéz körülmények között is el tudják látni a betegeket, az helyi összefogás eredménye. dorogon például az a modern egészségügyi kombinát - ahol a bizottság ülésezett - a vállalatok, elsősorban a dorogi szénbányák támogatásával jött létre.
/folyt.köv./

19.13/e

- 52 -

M 1915

bb. 73. /a helyi erők...folyt./e

hasonlóképpen többmillió forintos támogatást adnak most az esztergomi és a dorogi járás nagyüzemei egy új esztergomi száz- ágyas szülészeti pavilon építéséhez. hasonló jelentős anyagi segítséget nyújtanak megyszerte az üzemek, megnyugtatóan - amint erről a parlamenti bizottság tagjai is meggyőződhetnek - csak egy új megyei kórház építésével lehet komárom megye fekvő- beteg ellátását megoldani.

a bizottság tagjai megtekintettek néhány dorogi és esztergomi egészségügyi létesítményt is. a tapasztalatokról dr. pesta lászló a következőket mondta az mti munkatársának:

- követendő az az összefogás, amellyel komárom megyében segítik az egészségügyet. ez is bizonyíték arra, hogy nem lehet mindent a központi intézkedésektől várni. az önálló alkotásra alkalmas vezetők és szakemberek sok újat tudnak létrehozni. sok tapasztalatot szerzünk ezen az ülésünkön. egy-egy képviselő csak saját választókerületét, illetve megyéjét ismerheti közelebbről. az ilyen látogatások viszont az országos helyzetről is átfogóbb képet adnak. így összehasonlításokat tudunk tenni és jobban ki tudjuk alakítani véleményünket. nagyobb felelősséggel tudunk majd véleményt alkotni az 1972. évi költségvetésről is, amelynek egészségügyi irányelveit a napokban tárgyalja meg bizottságunk. /mti/

bb. 75. amatőr képzőművészkörök gyűjteményes kiállítása a fővárosi művelődési házban

t nn/gk/e zs la

1971. október 19.

mintegy 140 festmény, 35 szobor és sok más képzőművészeti alkotás sorakozik a budapesti amatőr képzőművészkörök kedden megnyitott tárlatán. az idei év képzőművészeti termését bemutató kiállítást, amely 16 fővárosi műkedvelő kör munkásságát reprezentálja, bánszky pál, a népművelési intézet művészeti osztályának vezetője, művészettörténész avatta fel a fővárosi művelődési házban. budapest főváros tanácsa, a mépművelési intézet, valamint a szak-szervezetek budapesti tanácsának szervezésében létrejött bemutatót november 2-ig naponta 10-től 20 óráig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

19.18/e

- 53 -

M 1920

bb. 74. erdey-gruz tiber,

k ms/gk/e zs la

1971. október 19.

a magyar tudományos akadémia elnöke kedden hivatalában fogadta grga novak akadémikust, a zágrábi jugoszláv tudományos és művészeti akadémia elnökét. /mti/

bb. 76. magyar-német barátsági gyűlés kecelen

vid/e fm la

1971. október 19.

az ndk megalapításának 22. évfordulója alkalmából kedden magyar-német barátsági gyűlést tartottak kecel nagyközségben. a gyűlésen ernst joachim eschricht, az ndk budapesti nagykövetségének attaséja mondott beszédet. /mti/

bb. 77. magyar-bolgár barátsági est vasszécsényben

vid/e ká la

1971. október 19.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága kedden magyar-bolgár barátsági estet rendezett vasszécsény községben. a barátsági esten előadás hangzott el a bolgár népköztársaság fejlődéséről, a testvéri bolgár nép életéről, munkájáról. az előadás után bolgár filmeket vetítettek. /mti/

bb. 78. felolvasó színpad veszprémben

vid/e fm la

1971. október 19.

veszprémben, az eötvös károly megyei könyvtárban kedden tartotta évadnyitó előadását veszprém második „színháza,,: a felolvasó színpad. novotny gergely „mire hozzák a narancslevet,, és szegedi lőrinc „theofánia,, című művének bemutatásában a veszprémi petőfi színház művészei működtek közre. bevezető előadást tartott siklós olga, a darab rendezője. /mti/

19.20/e

- 54 -

NA 1925

bb. 79. halálos és súlyos közlekedési balesetek

i bc/gg/e la

1971. október 19.

orosháza határában csiszár gábor, 24 éves szerelő, helyi lakos motorkerékpárjával gyorsan és figyelmetlenül hajtott, egy utkanyarban kerékvető kőnek ütközött, felborult és a helyszínen meghalt.

nyiregyházán dzsogán józsefné, 26 éves festő, orosi lakos egy álló autóbusz mögött kerékpárral figyelmetlenül egy személygépkocsi elé kanyarodott, amely elütötte. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

budapesten a 11. kerületi szabadság ut és vegyész utca kereszteződésében egy 14-es autóbusz elütötte szabó józsefné 30 éves máv dolgozó, budapesti lakost, aki szabálytalanul haladt át az uttesten. az asszony súlyosan megsérült, s kórházba szállítás után meghalt.

béres imre 17 éves ipari tanuló, budapesti lakos egy 57-es villamoson menet közben kinyitotta az ajtót, s a frankel leó ut és a komjádi béla utca kereszteződésénél kiesett a peronról: súlyosan megsérült, a mentők kórházba szállították.

hamvas jános 45 éves órás kisiparos, budapesti lakos személygépkocsijával nem tartotta be a követési távolságot, s a 9. kerületi napfény utca és epreserdő utca kereszteződésénél összeütközött egy tehergépkocsival. a személyautóban utazó pfiszter jános 33 éves mintakészítő, budapesti lakos súlyos sérülést szenvedett, a mentők kórházba vitték. hamvas jános ellen eljárás indult.

sándor lászló 32 éves zenész, budapesti lakos személygépkocsijával a megengedettnél gyorsabban hajtott, s a dózsa györgy ut és százház utca kereszteződésénél elütötte varga györgyné 41 éves kávéfőzőt, budapesti lakost, aki súlyosan megsérült és kórházba került. sándor lászló ellen eljárás indult. /mti/

19.30/e

- 55 -

NA 1935

bb. 80. időjárásjelentés

tm/e La

1971. október 19.

a meteorológiai intézet jelenti október 19-én, kedden 19 órakor:

melegebb idő

várható időjárás szerda estig: kisebb felhőátvonulások, eső nem valószínű. mérsékelt, időnként megélénkülő déli délnyugati szél. a hajnali és a reggeli órákban többfelé köd. a nappali felmelegedés keleten erősödik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 13-18 fok között. /mti/

bb. 81. halálos gázmérgezések

i bc/tm/e La

1971. október 19.

özv. akszolos károlyné 73 éves nyugdíjas, a 9. kerület ernő utca 24. szám alatti, valamint raichl konrádné 77 éves eltartott, 13. kerület balzac utca 17. szám alatti lakos otthonában kinyitotta a gáztűzhely csapját, s elfelejtette meggyújtani. mindketten halálos gázmérgezést szenvedtek. /mti/

bb. 82. betörőt fogtak a volán taxisok

i bc/tm/e La

1971. október 19.

vakmerő betörőt fogott el a volán taxi vállalat három dolgozója, ambrusek lajos, 31 éves foglalkozás nélküli, többszörösen büntetett előéletű budapesti lakos személyében. ambrusek kedden hajnalban a józsef köruton egy bolt kirakatát kővel betörte, s egy férfi bőrkabátot kiemelve, tovább akart menni, amikor felfigyeltek rá. üldözőbe vették, elfogták, majd átadták a rendőrségnek. megállapítást nyert az is, hogy ambrusek az éjszaka folyamán egy ferenc köruti óra és ékszerbolt kirakatát is betörte s az onnan elemelt négy órát is megtalálták nála. a betörő ellen a rendőrség eljárást folytat. /mti/

19.32/e

- 56 -

NA 1990

embargo : 22 óráig!

bb 83. jugoszláv miniszterhelyettes látogatása

tm-ju ie La

1971. október 19.

kedden budapestre érkezett teodoszije glisics jugoszláv külkereskedelmi miniszterhelyettes, az 1972. évi árucserreforgalmi jegyzőkönyv megkötéséről tárgyaló jugoszláv delegáció elnöke. /mti/

21.00/ju

NA 2100

- v e g e -

- 57 -